నమ్మలేని నిజాలు

కోపతాపాలు
కోరికలకు మూలం
సంతృప్తే శాంతం.

కర్మతో జన్మ
ఆత్మ అద్వైతమర్మం
జీవన సంద్రం.

దారులు వేరు
చెట్టుకు ఒకే వేరు
సమైక్య దేశం.

తెలుగు భాష
వాణీవీణాతంత్రులు
స్వరాల జల్లు.

కుజగ్రహం
తొలి సౌరవలయం
కార్బన్ అధికం

– రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

ప్రధానమైన పార్టీలు
మునుగోడులో మూడు !
రంకె వేసి సిద్ధమైన
ఏ ఆంబోతు లోడు !

కాంగ్రెసు పార్టీలోన
మంచు గుండెలు కరిగే !
అధ్యక్షుని ఎన్ను కొనిరి
మల్లికార్జున ఖర్గే !

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 20-10-2022 | RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :29 | సంచిక: 62 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

చిట్యాల పాఠశాలను సందర్శించిన కోఆర్డినేటర్ బుచ్చయ్య

మహబూబాబాద్, అక్టోబర్ 19:(నేటినిజం ప్రతినిధి): పెద్దవంగర మండలంలోని చిట్యాల ప్రాథమిక పాఠశాలను జిల్లా విద్యాశాఖ సెక్టోరియల్ మరియు క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషనల్ కోఆర్డినేటర్ మహంకాళి బుచ్చయ్య సందర్శించడం జరిగింది. తొలిమెట్టు ప్రోగ్రాంలో భాగంగా పాఠశాలను సందర్శించి విద్యార్థుల అభ్యసన సామర్థ్యాలను పరిశీలించారు, ఉపాధ్యాయుల బోధన తీరును పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ ఉపాధ్యాయులు పాఠ్యప్రణాళిక రూపొందించుకొని విద్యార్థులకు బోధించాలని, విద్యార్థుల స్థాయి కి అనుగుణంగా బోధన జరగాలని అన్నారు. విద్యార్థులను అన్ని సబ్జెక్టలలో పరిశీలన చేయడం జరిగింది అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో అర్పి ప్రవీణ్ , చిట్యాల హెచ్ఎం కె.నరేష్ , ఉపాధ్యాయులు చింతల సురేష్, రాయలు అంజనేయులు, మధు, సుదర్శన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అజ్ఞాతంలో ఉన్న మావోయిస్టులు లొంగిపోవాలి : డీజీపీ మహేందర్‌రెడ్డి

ములుగు, అక్టోబర్ 19: తెలంగాణలో మావోయిస్టుల సమస్య పునరావృతం కాకుండా పోలీసు శాఖ అప్రమత్తంగా ఉంటూ అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుందని రాష్ట్ర డీజీపీ మహేందర్‌రెడ్డి అన్నారు. తెలంగాణ ? ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రాల సరిహద్దు ప్రాంతమైన వెంకటాపురం నూగూరు మండలంలో ఆయన పర్యటించారు. ఈ సందర్భంగా సరిహద్దు ప్రాంతంలో ఉన్న జిల్లాల పోలీసు అధికారులతో సమీక్షను నిర్వహించారు. అనంతరం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు.

మావోయిస్టు ఆర్గనైజేషన్ మొత్తంలో తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన 1 30 మంది వరకు పనిచేస్తున్నారని ముఖ్యంగా సెంట్రల్ కమిటీలోని 20 మందిలో 11 మంది తెలంగాణకు చెందిన వ్యక్తులు ఉన్నారని ఆయన వివరించారు. వీరంతా అజ్ఞాతం వీడి పోలీసుల ఎదుట లొంగి జన జీవన స్రవంతిలో కలిస్తే పునరావసం కల్పిస్తామని తెలిపారు. అందుకు ప్రభుత్వంలోని అన్ని శాఖలు సహకారాలు అందజేస్తుందని అన్నారు. మావోయిస్టులను అదుపు చేసేందుకు అంతరాష్ట్ర సరిహద్దులోని తెలంగాణ –ఛత్తీస్‌గఢ్ సరిహద్దులో నిరంతరం పోలీసు ఆపరేషన్స్ కొనసాగుతుందని వెల్లడించారు.

కొత్తగూడెం, ములుగు, భూపాలపల్లి, మహబూబాబాద్ జిల్లాల పోలీసు అధికారులతో సమావేశమై శాంతి భద్రతలపై చర్చించానని, వీరంతా చురుకుగా పనిచేస్తున్నారని ప్రశంసించారు. సీపీఎఫ్, గ్రేహౌండ్స్, జిల్లా పోలీసు, ఎస్ఐబీ రాష్ట్రంలోని అన్ని విభాగాలు సమర్థవంతంగా పనిచేస్తూ మావోయిస్టుల చర్యలు పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకుంటున్నామని డీజీపీ వెల్లడించారు.

వేయి స్తంభాల గుడి పునర్నిర్మాణం పనులు వేగంగా పూర్తి చేయాలి : మంత్రి ఎర్రబెల్లి

వరంగల్,అక్టోబర్ 19:వేయి స్తంభాల గుడి పునర్నిర్మాణం పనులు వేగవంతంగా పూర్తి చేయాలని రాష్ట్ర పంచాయతీ రాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి, గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరా శాఖల మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు, ప్రభుత్వ చీఫ్ విప్ దాస్యం వినయ్ భాస్కర్ అధికారులను ఆదేశించారు. వరంగల్ కలెక్టరేట్ లో బుధవారం కలెక్టర్, సంబంధిత అధికారులతో వారు సమీక్ష నిర్వహించారు.

చారిత్రక వరంగల్ కు అత్యంత ఖ్యాతి తెచ్చిన వేయిస్తంభాల గుడి ని తిరిగి అదే స్థాయిలో పునర్నిర్మాణం చేయాలన్నారు. ఇప్పటికే వివిధ సాంకేతిక కారణాలతో జరిగిన ఆలస్యాన్ని ఇక ముందు జరుగకుండా అధిగమించాలని మంత్రి సూచించారు. 2023 మార్చి 31 లోగా పనులన్నీ పూర్తి చేయాలని ఆదేశించారు. వేయి స్తంభాల దేవాలయంతో పాటు వరంగల్ కోట, జైన మందిరాలపై కూడా వారు సమీక్ష నిర్వహించారు.

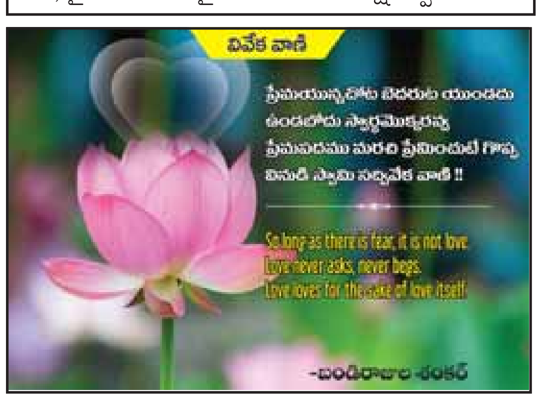

చరిత్రలో నేటినిజం

(అక్టోబర్ 20 సిద్ధార్థ శంకరరే జయంతి...)

–రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

ప్రగతి భవన్‌లో సీఎం కేసీఆర్ ఉన్నతస్థాయి సమీక్ష!

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 19:ప్రగతి భవన్‌లో ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఉన్నతస్థాయి సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సమావేశానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి సోమేశ్ కుమార్, డీజీపీ మహేందర్ రెడ్డి, వివిధ శాఖల ఉన్నతాధికారులతో పాటు హైదరాబాద్, సైబరాబాద్ సీపీ సీవీ ఆనంద్, స్టీఫెన్ రవీంద్ర హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా పలు అంశాలపై కేసీఆర్ చర్చిస్తున్నట్లు సమాచారం. ఢిల్లీ నుంచి హైదరాబాద్ చేరుకున్న సీఎం కేసీఆర్.. నేరుగా అధికారులతో సమావేశమయ్యారు.

ములాయం సింగ్ యాదవ్ అంత్యక్రియలకు హాజరైన సీఎం కేసీఆర్, అక్కడ్నుంచి నేరుగా ఢిల్లీకి వెళ్లిన సంగతి తెలిసిందే. ఢిల్లీ పర్యటనలో భాగంగా కేసీఆర్ పలువురు రైతు సంఘాల నేతలు, జర్నలిస్టులు, సామాజిక కార్యకర్తలు, పలువురు ఎంపీలతో చర్చలు జరిపారు. బీఆర్ఎస్, టీఆర్ఎస్ కార్యాలయాల పనులను కేసీఆర్ పరిశీలించారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర నీటి పారుదల శాఖతో కూడా ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించారు. పరిపాలన, ప్రభుత్వ పథకాల ప్రచారం, నిధుల సమీకరణపై సీఎస్ సోమేశ్ కుమార్‌తో హస్తినలోనే సీఎం సమీక్షించారు.

పురపాలక శాఖ అధికారులకు మంత్రి కేటీఆర్ అభినందనలు

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 19:రాష్ట్ర పురపాలక శాఖ మంత్రి కేటీఆర్‌ను ఆ శాఖ అధికారులు బుధవారం కలిశారు. ఈ సందర్భంగా హైదరాబాద్‌కు లభించిన వరల్డ్ గ్రీన్ సిటీ అవార్డును, లివింగ్ గ్రీన్ ఫర్ ఎకనామిక్ గ్రోత్ అండ్ రికవరీ అవార్డును కేటీఆర్‌కు అధికారులు చూపించారు. అనంతరం పురపాలక శాఖ అధికారులను కేటీఆర్ అభినందించారు. కేటీఆర్‌ను కలిసిన వారిలో అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ చీఫ్ స్పెషల్ సెక్రటరీ అరవింద్ కుమార్ కూడా ఉన్నారు.

పచ్చదనం పెంపుపై వరల్డ్ గ్రీన్ సిటీ అవార్డుతోపాటు లివింగ్ గ్రీన్ ఫర్ ఎకనమిక్ రికవరీ అండ్ ఇన్‌క్లూజివ్ గ్రోత్ అవార్డునూ దక్కించుకొన్న విషయం విదితమే. ఇంటర్నేషనల్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ హార్టికల్చర్ ప్రొడ్యూసర్స్ (ఏఐపీహెచ్) ఆధ్వర్యంలో దక్షిణ కొరియాలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో హైదరాబాద్ నగరానికి వరల్డ్ సిటీ గ్రీన్ అవార్డును ప్రదానం చేశారు.

నగరానికి విశ్వఖ్యాతి రావడానికి సీఎం కేసీఆర్ ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన హరితహారంతోపాటు పచ్చదనం పెంపునకు తీసుకొన్న చర్యలే ప్రధాన కారణం. భారత్ నుంచి ఈ పురస్కారం అందుకొన్న ఒకే ఒక్క సిటీ మన హైదరాబాద్ కావడం విశేషం. మరో విభాగమైన లివింగ్ గ్రీన్ ఫర్ ఎకనామిక్ రికవరీ అండ్ ఇన్‌క్లూజివ్ గ్రోత్‌లో మరో అవార్డును అందుకొన్నది. నగర వాసులందరూ ఆర్థిక ఇబ్బందులను అధిగమించడానికి, అభివృద్ధి చెందడానికి వీలు కల్పించే వ్యవస్థలు, పరిష్కారాలను రూపొందించడంపై ఈ క్యాటగిరీ దృష్టి సారిస్తుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి గ్రీన్ నెక్లెస్‌గా పిలిచే ఓఆర్ఆర్ చుట్టూ పచ్చదనం పెంపుతో నగరం ఈ విభాగంలో ఉత్తమమైనదిగా ఎంపికైంది.

రాజగోపాల్ రెడ్డి గెలిస్తే ఒకరికే లాభం : మంత్రి హరీశ్‌రావు

నల్లగొండ, అక్టోబర్ 19: మునుగోడు నియోజకవర్గం ఉప ఎన్నికలో కోమటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డి గెలిస్తే ఒక వ్యక్తిగా అతనికి లాభం అవుతుంది.. అదే కూసుకుంట్ల ప్రభాకర్ రెడ్డి గెలిస్తే మునుగోడు ప్రజలందరికీ మేలు జరుగుతుంది. ఒక వ్యక్తి గెలవాలా..? మునుగోడు ప్రజలు గెలవాలా..? అన్నది ఆలోచించుకోవాలని మంత్రి హరీశ్‌రావు ఓటర్లకు సూచించారు. మర్రిగూడ మండలం కేంద్రంలో హరీశ్‌రావు ఎన్నికల ప్రచారం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వివిధ గ్రామాలకు చెందిన 200 మంది బీజేపీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యకర్తలు టీఆర్ఎస్ పార్టీలో చేరారు. వీరందరికి మంత్రి హరీశ్‌రావు గులాబీ కండువా కప్పి పార్టీలోకి సాదరంగా ఆహ్వానించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి హరీశ్‌రావు మాట్లాడుతూ.. రాజగోపాల్ రెడ్డికి ఓటు వేసే ప్రసక్తే లేదని మర్రిగూడ ప్రజలందరూ ముక్తకంఠంతో చెబుతున్నారని పేర్కొన్నారు. ప్రజలను ఒకసారి మోసం చేసిన రాజగోపాల్ రెడ్డికి మళ్ళీ మళ్ళీ మోసం చేసే అవకాశం ప్రజలు ఇవ్వరని తెలిపారు. మునుగోడు ప్రజలకు పాలేందో, నీళ్లు ఏందో అర్థమైందన్నారు. ఇప్పటికే సిలిండర్ ధరలు పెంచిన బీజేపీ సబ్సిడీ సిలిండర్లు సంవత్సరానికి మూడు మాత్రమే ఇవ్వబోతున్నామని ప్రకటించింది. ట్యాంకర్లతో నీళ్లు మోసుకొని ఎంత బాధ పడ్డామో మునుగోడు ప్రజలు గుర్తు తెచ్చుకోవాలి. ఫ్లోరైడ్ బాధతో అంగవైకల్యం కలిగిన బాధితులు ఇంకా మన కళ్ళముందే ఉన్నారు. నల్గొండకు ఫ్లోరైడ్ సమస్యను తీర్చిన కేసీఆర్ రుణం తీర్చుకునే అవకాశం వచ్చిందని హరీశ్‌రావు పేర్కొన్నారు.

బీజేపీపై ప్రశ్నల వర్షం..

అన్ని వర్గాలను కడుపులో పెట్టుకొని చూసుకునే టీఆర్ఎస్ పార్టీ వృద్ధులకు రూ. 2000 పెన్షన్ ఇస్తుంది. ఇందులో ఢిల్లీ బీజేపీది ఒక్క రూపాయి ఉందా అని అడుగుతున్నాను. పేద ఆడబిడ్డ పెళ్లయితే రూ. లక్ష ఇస్తున్నాం. ఇందులో బీజేపీది రూపాయి ఉందా అని అడుగుతన్నాను. రైతుబంధు, రైతు బీమాలో మీ రూపాయి ఉందా అని బీజేపీని అడుగుతున్నాను అని హరీశ్‌రావు ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు. ఎన్నికలు అయిపోగానే ఢిల్లీ పార్టీ నాయకులు అక్కడికే లైన్ కట్టి వెళ్ళిపోతారు. ఇక్కడ ఉండేది కేసీఆర్, టీఆర్ఎస్ పార్టీ మాత్రమే. మన పార్టీని గెలిపించుకుంటే మునుగోడు అభివృద్ధి చెందుతుంది. మీ కళ్ళ ముందే ఉండే టీఆర్ఎస్ పార్టీ కావాలా..? ఎక్కడో ఢిల్లీలో ఉండే బీజేపీ కావాలా..? అనేది మునుగోడు ప్రజలు ఆలోచించాలన్నారు.

మర్రిగూడెం అభివృద్ధి నా బాధ్యత..

ఈ మర్రిగూడెం అభివృద్ధి నా బాధ్యత అని హరీశ్‌రావు స్పష్టం చేశారు. మూడు నెలలకు ఒకసారి వచ్చి సంవత్సరంలో మర్రిగూడను అభివృద్ధి చేసి చూపిస్తామన్నారు. ఈ నడి మంత్రం ఎన్నికల్లో రాజగోపాల్ రెడ్డి గెలిచి చేసేదేమీ లేదు. మళ్ళీ సంవత్సరం అయితే ఎన్నికలు వస్తాయి. ఇప్పుడు మమ్మల్ని గెలిపిస్తే అభివృద్ధి చేసి చూపిస్తాం. మళ్ళీ ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు ఈ అభివృద్ధి తోనే మీ ముందుకు ఓటు అడగడానికి వస్తామని హరీశ్‌రావు చెప్పారు.

విశ్వజనీనం.. నిత్య నూతనం వారి సాహిత్యం

గురజాడ అప్పారావు గుర్రం జాషువా వట్టికోట ఆళ్వార్‌స్వామి వేర్వేరు ప్రాంతాలకు చెందిన వారైనప్పటికీ, వారి సాహిత్యం విశ్వజనీనం, నిత్య నూతనమని వేంకటేశ్వరవర్సిటీ మాజీ వీసీ ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్ పేర్కొన్నారు.

సభలో ప్రసంగిస్తున్న ఇనాక్.

త్యాగరాయ గానసభలో మంగళశారం గురజాడ, జాషువా, ఆళ్వార్ స్వామీల జయంత్యుత్సవం జరిగింది. తెలుగు భాషా చైతన్య సమితి, తెలంగాణ రచయితల సంఘం, అక్షర కౌముది, పాలడుగు కళాపీఠ్ నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ప్రొఫెసర్ ఇనాక్ మాట్లాడుతూ తెలుగుజాతి నిత్యమూ స్మరించదగ్గ మహనీయులు గురజాడ, జాషువా, ఆళ్వార్ స్వామియని పేర్కొన్నారు. బడేసాబ్ అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విశ్రాంత ఉపాధ్యక్షుడు ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ గురజాడ సాహిత్యంపైన కవి డాక్టర్ నాళేశ్వరం శంకరం ఆళ్వార్‌స్వామి సాహిత్యంపైన ఇనాక్ జాషువా సాహిత్యంపైన ప్రత్యేక ప్రసంగాలు చేశారు. విమర్శకులు రామకృష్ణ చంద్రమౌళి, సరోజినీదేవి, చంద్రప్రకాష్‌రెడ్డి సభలో పాల్గొన్నారు.

కాంగ్రెస్ నూతన అధ్యక్షుడిగా మల్లికార్జున ఖర్గే

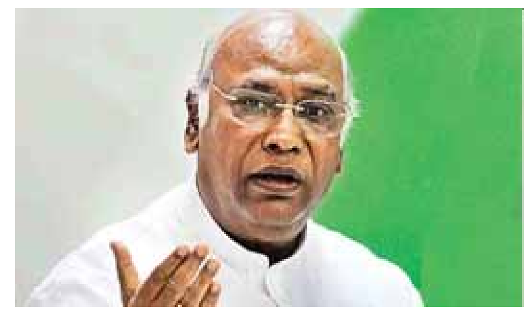

న్యూఢిల్లీ, అక్టోబర్ 19: సోనియా గాంధీ స్థానంలో కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవిని చేపట్టబోయేది ఎవరనే ఉత్కంఠకు తెరపడింది. అఖిల భారత కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షునిగా మల్లికార్జున ఖర్గే ఎన్నికయ్యారు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష ఎన్నికల ఫలితాల్లో ఎంపీ శశిథరూర్‌పై ఆయన విజయం సాధించారు. ఈ ఎన్నికల్లో ఖర్గేకు 7,897 ఓట్లు రాగా, శశిథరూర్‌కు వెయ్యి ఓట్లు వచ్చాయి. మరో 416 ఓట్లు అనర్హతకు గురయ్యాయి. ఈనెల 17న ఎన్నికలు జరగ్గా ఇవాళ ఓట్ల లెక్కింపు చేపట్టారు.

137 ఏండ్ల కాంగ్రెస్ పార్టీ సుదీర్ఘ చరిత్రలో అధ్యక్ష పదవికి ఆరుసార్లు మాత్రమే ఎన్నిక జరగడం విశేషం. ఈ ఎన్నికల్లో పార్టీ సీనియర్ నేతలు శశి థరూర్, మల్లిఖార్జున ఖర్గే పోటీపడ్డారు. అయితే, ఈ ఎన్నికల్లో ఖర్గే విజయం సాధించి పార్టీ పగ్గాలు చేపట్టబోతున్నారు.

టీఆర్ఎస్‌తోనే అభివృద్ధి సాధ్యం : మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్

చండూరు , అక్టోబర్ 19: ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నేతృత్వంలోనే తెలంగాణ అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందని మంత్రి ఈశ్వర్ అన్నారు. మునుగోడు ఉప ఎన్నికల ప్రచారంలో భాగంగా చండూరు మండలం శిర్దేపల్లి, తాస్కానిగూడెంలో ఇంటింటి ప్రచారంలో పాల్గొన్నారు. కేంద్రంలో బీజేపీ ప్రభుత్వం దుర్మార్గమైన పాలనను అందిస్తుందని దుయ్యబట్టారు. ఇప్పటికే డీజిల్, పెట్రోల్, గ్యాస్ ధరలుపెంచిందని విమర్శించారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న పథకాలు ఎత్తి వేసేందుకు కుట్రలు చేస్తుందని బీజేపీపై మండిపడ్డారు. పల్లె ప్రగతి, రైతు బంధు, రైతు బీమా, దళిత బంధు వంటి పథకాలు దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో అమలు కావడం లేదన్నారు. రాజగోపాల్‌రెడ్డి గడిచిన నాలుగేండ్లుగా నియోజకవర్గాన్ని పట్టించుకోకపోవడం వల్ల సమస్యలు ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్నట్లు నిలిచిపోయాయని ఆరోపించారు.

మహా కవి కాళోజీ ఉవాచ

**"పుటక నీది
చావు నీది
బతుకంతా
దేశానిది''** ఎంతోమంది త్యాగవీరులకు ఖచ్చితంగా వర్తిస్తాయి పై పదాలు. అలాంటి వారి కొన్ని జీవితాలను తన పేజీల లో నిక్షిప్తపరచడం విస్మరించిన 'చరిత్ర' నేటికీ విలపిస్తున్నది. తన జీవితమంతా నిజాం సర్కారు కుచ్చిత పాలనను వ్యతిరేకించి పోరాడి ప్రాణాలు పోగొట్టుకున్న అతి కొద్దిమంది పాత్రికేయయోధులలో షోయబుల్లా ఖాన్ ఒకడు. ఈయన జననం 1920 సంవత్సరం అక్టోబర్ 17న ఖమ్మం జిల్లాకు చెందిన సుబ్రవేడు లో జరిగింది. తండ్రి హబీబుల్లాఖాన్ రైల్వే పోలీసు, తల్లి లాయహున్నీసా బేగం. ప్రాథమిక విద్య స్థానికంగా జరిగినా ఉన్నత చదువులు హైదరాబాద్ ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో జరిగింది. జర్నలిజం కోర్స్ కూడా అక్కడే చేశాడు.ఆ తరువాత ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడ్ డ్రాయింగ్ పరీక్షను బొంబాయిలో పూర్తి చేశాడు. షోయబుల్లా మంచి చిత్రకారుడు కూడా. విశ్వకవి రవీంద్రనాథ్ టాగోర్ పెద్ద 'పొట్రాయిట్' వేసి తన గదిలో జీవితాంతమూ వుంచుకొన్నాడు. 1920లో జాతీయోద్యమం విరివిగా దేశవ్యాప్తంగా సాగుతున్న రోజుల్లో మహాత్మాగాంధీ పర్యటన లో భాగంగా మహబూబాబాద్ రైల్వేస్టేషన్ లో కొంత సేపు ఆగాల్సివచ్చిన సమయంలో డ్యూటీ లో వున్న షోయబుల్లా తండ్రి హబీబుల్లాఖాన్ మహాత్ముని అతి సమీపంలో చూసే భాగ్యం కలిగింది. అదే రోజు సాయంకాలం ఇంటికి చేరుకున్న హబీబుల్లాఖాన్ కు బిడ్డ పుట్టడం, అతనికి గాంధీ ముఖ కవలికలు వుండడం చూసి ఆనందపరవశుడై తన బిడ్డ మహాత్ముడంతటివాడు ఔతాడని వాడిని షోయబుల్లా గాంధీ అని పిలిచేవాడు. తండ్రి ఊహలు నిజం చేస్తూ అనేక ప్రోగ్రెసివ్ ఉద్యమాలలో పాల్గొన్నాడు. మెండి పట్టుదల , కార్యసాదనాతీవ్రత, ,కమశిక్షణ అతనిని ముందుకు సాగనంపింది. సాహిత్యం జర్న లిజం అంటే మహా ఇష్టంగా వున్న షోయబుల్లా ఖాన్ కు ఎన్నో అవకాశాలు వచ్చినా పత్రికారంగం వైపుకే దారి మళ్ళించాయి. షోయబుల్లా గొప్ప తాత్విక దృష్టి గలవాడు. దేన్నీ గుడ్డిగా నమ్మేవాడు కాదు అందుకే 'స్టాలిన్ నియంతృత్వాన్ని తీవ్రంగా విమర్శించేవాడు. ప్రజాదరణ లేని సోషలిజం దేనికీ పనికి రాదనే వాడు యమ్.యన్. రాయ్ రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ పత్రిక 'తినిటవజూవనిటవనిబి తినిటతిజీ' ను అధ్యయనం చేస్తూ అందరికీ పంచి చదివించే వాడు. సైద్ధాంతిక చర్చల్లో పాల్గొని అనవసర ప్రసంగం చేయకుండా నిలకడగా ప్రవర్తించేవాడని అతని సమకాలికులనేవారు. జాతీయ స్థాయిలో పేరుప్రఖ్యాతులు గడించిన 'అక్బార్' పత్రికా సంపాదకుడు మౌల్వీ మహమ్మద్ బాకర్ తన త్యాగంతో 1857 లో చరిత్రను సృష్టించారు. అతని ఆదర్శాలకు ప్రభావితుడై అక్షరాలను ఆయుధాలుగా మార్చుకొని చివరి శ్వాస వరకు పోరాడిన హైదరాబాద్ యోధుడు షోయబ్ ఉల్లాఖాన్. రచనా వ్యాసంగం 'తాజ్వీ' పత్రిక తో ప్రారంభించి నిజాం పాలనలో

> **"చావు అనివార్యం. అది దేశం కోసం, పీడిత జనం కోసమయితే అంతకన్నా అదృష్టం ఏముంది"**

జరుగుతున్న అన్యాయాలను బహిరంగంగా దుయ్యబట్టాడు షోయబుల్లా. ఆ కారణంగా నిజాం సర్కారు ఆగ్రహానికి గురియై అనతికాలంలోనే ఆ పత్రిక నిషేధించబడింది. అప్పట్లో ప్రముఖ కాంగ్రెసు నాయకుడు మందుముల నరసింగరావు దృష్టి షోయబుల్లాఖాన్ పైబడి తన పత్రిక' 'రయ్యత్' కు ఆహ్వానించి ఉప సంపాదకత్వాన్ని అందించారు. అప్పటికే తెలంగాణా సాయుధపోరాటం ఊపందుకొన్న కారణంగా నిజాం ఆగడాలు మితిమీరి పోతున్నాయి. పైగా రజాకార్లు అనే ప్రయివేటు సైన్యాన్ని తయారు చేసిన ఖాశీంరజ్వీ దురాగతాలకు ఎదురు లేకుండా పోయింది. ఆ సమయంలో షోయబుల్లాఖాన్ విజృంభణ మరింత తీవ్రతరం చేసి ఆ వార్తలను ఎప్పటికప్పుడు ఆయుధాలుగా మలచి ప్రజలకు అందిస్తూ నిజాంకు, రజాకార్ల కు కంటకంగా మారాడు. ఆ విధంగా నిజాం పాలనను విధానపరంగా అడ్డుకున్నందుకు 'రయ్యత్' పత్రికను కూడా నిషేదించారు. ఇక వేరే మార్గం లేక సొంత పత్రిక ను నడపాలన్న ఉద్దేశముతో తన తల్లి, భార్య నగలను అమ్మి 'ఇమ్రోజ్' పత్రిక ను స్థాపించాడు. బూర్గుల రామక్రిష్టారావు సహాయంతో తొలి సంచిక 1947 నవంబర్ 17న వెలువడింది. అప్పట్లో భారత యూనియన్ లో విలీనం కావడానికి అంగీకరించని సంస్థానాలలో ప్రదమమైనది హైదరాబాద్. పాకిస్థాన్ ను సమర్థిస్తూ కోట్ల రూపాయలు విరాళంగా కూడా ఇచ్చాడు నిజాం నవాబు. ఈ విషయాన్ని ప్రజలకు చేరవేయడంలో ప్రముఖపాత్ర పోషించింది షోయబుల్లా ఖాన్ ఇమ్రోజ్ పత్రికే. పైగా హైదరాబాద్ భారతదేశం లో విలీనం కావాలన్నది ఆయన జీవితాశయం. అందుకోసం అహర్నిశలూ పోరాడుతూ దొరికిన అవకాశాలను ఏ ఒక్కటీ వదలక నిజాం , ఖాశీరజ్వీ ల అఘాయిత్యాలను ఎప్పటికప్పుడు వార్తలుగా ప్రజలకు ఊరూర అందజేసే వాడు షోయబ్. ఆ తరుణంలో నిజాం సర్కార్ దేశం లో విలీనం కావాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఏడుగురు ముస్లిమ్ పెద్దలు నిజాం కు వినతిపత్రం సమర్పించారు. ఆ పత్రాన్ని ప్రచురించడానికి భయపడి ఏ పత్రిక ముందుకు రాలేదు. కానీ పత్రాన్ని వున్నదున్నట్లు షోయబుల్లా తన ఇమ్రోజ్ పత్రిక లో నిర్భయంగా ప్రచురించి నిజాం ఆగ్రహానికి గురైనాడు. ఈ వార్త బారత ప్రభుత్వానికి తెలిసి విలీనానికి ఐక్యరాజ్య సమితి లో పెడతారని నిజాం చాలా భయపడ్డాడు. అప్పటినుండి నిజాం కన్ను నేరుగా షోయబుల్లా ఖాన్ మీద పడింది. దీని ఫలితంగా 1948 ఆగస్ట్ 19 నాడు హైదరాబాద్ జమురుద్ సినిమాహాలు లో జరిగిన సభలో ఖాశీం రజ్వీ తమకు వ్యతిరేకం గా వార్తలు రాసిన వానికి చేతులు వుండవని బహిరంగంగా హెచ్చరించాడు. హెచ్చరిక ప్రకారమే రెండు రోజులకే అంటే 1948 ఆగస్ట్ 21వ తేదీ అర్ధరాత్రి అటాక్ చేసి కాచిగూడ చప్పల్ బజార్ ప్రాంతంలో షోయబుల్లాఖాన్ ను దారుణంగా చేతులు నరికి హత్య చేశారు . ఆ సాయంత్రం ఉస్మానియా హాస్పిటల్లో కళ్ళు తెరచి చివరిగా అన్న మాటలు ---- "చావు అనివార్యం. అది దేశం కోసం, పీడిత జనం కోసమయితే అంతకన్నా అదృష్టం ఏముంది" అన్నారు. జాతి విముక్తి కోసం సాగిన పోరాటాలలో అన్ని వర్గాల ప్రజలతో పాటు కలం యోధులు, సంపాదకులు, పాత్రికేయులు ఎందరో ఆంక్షలను నిర్భంధాలకు బలియైనారు. వారిని చరిత్ర మరచి పోవడం క్షమార్హం కాదు. ప్రజల గుండెలలో పొదిగినవారిలో ప్రముఖుడైన అక్షర యోధుడు షోయబ్ ఉల్లాఖాన్ కు సహ పాత్రికేయులు ఇచ్చే నివాళి ఒక్కటే 'ఉత్తమ ప్రమాణాలు కలిగిన నిర్భయ నిజాలు '.

(షోయబుల్లాఖాన్ జయంతి అక్టోబర్ 17 సందర్భంగా)

–మాయకుంట్ల
నారాయణరెడ్డి
9989686603

సాహితీ కెరటాలు

E-mail : netinijam93@gmail.com

website: www.netinijam.com

2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 20-10-2022

సుద్దాల హన్మంతు -సుదామధుర మీ గొంతు

పేద ప్రజల కొరకు కలం పట్టిన వాడ
జనం కోసం గళం విప్పిన వాడ
పెన్ను గన్ను ఆయుధాలుగా పోరాడిన వీరుడా
మాటల కందని త్యాగం మరువని వాడ.

మహ కవులు నీముందు ఎంత వారయ
వాల్లు స్వంతగ పాటలైన పాడలేరయ
నీ పాటను నీవు రాసుకొని
జన సముహం వేదిక చేసుకుని
గొంతెత్తి పాట పాడి భూస్వాముల గుండెల్లో
పాటల పిడి బాకులు విసిరిన కవిగాయక!

నీపాటను విని జనం మెలుకొని
ఎర్ర జెండా చేత పట్టుకోని
నైజమోని రాజ్యం ని నరికి పోగులేసినట్టు
కవి కలం బలంమెంతో తెలిపిన కవిగాయక!

తేనె లోలుకు తెలుగు పాట వీణమీటినట్లుగా
నిరుపేదలకు తెరిచిన హృదయంతో
ప్రజల భాష ప్రజల ఘోష
తన గోంతున విని పించే కవిగాయక!

తన్మయంతో స్వరఝరిలో తాను మాట్లుడునట్లుగా
తల్లి జోలా పాటలతో తనవు మరిచినట్లుగా
బ్రతుకులోనీ గాయలను
గేయలుగా ఆలంపించే కవిగాయక!

సద్దాల హన్మంతు సుదామధుర మీ గొంతు
గంగా గోదావరిలా ఎదురులేక ప్రవాహించు

-మెరుగు మల్లేశం
9866347068

ఘంటారావం

చిరిగిన దుస్తులు ఒకప్పుడు
పేదరికానికి ప్రతీకలు
ఇప్పుడు
యువతరం ప్రత్యేకతలు.

జీవితం మళ్లీ
మొదలయితే బావుండేది
చేసిన తప్పుల్ని
సరిదిద్దే వీలుండేది.

పసితనంలో
పరుల ప్రాపకం
ముసలితనంలో
పసితనపు రూపకం.

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

డా॥ అందెశ్రీకి 'సుద్దాల హనుమంతు-జానకమ్మ జాతీయ పురస్కారం'

శనివారం డా॥ అందెశ్రీకి 'సుద్దాల హనుమంతు-జానకమ్మ జాతీయ పురస్కారం' అందజేస్తున్న అతిథులు. సభలో ప్రసంగిస్తున్న సుద్దాల అశోక్‌తేజ, ప్రముఖ సినీ నటుడు నిర్మాత ఆర్. నారాయణమూర్తి

సుద్దాల ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో శనివారం రాత్రి సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో ప్రముఖ కవి డాక్టర్ అందెశ్రీకి సుద్దాల హనుమంతు-జానకమ్మల జాతీయ పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేశారు. కార్యక్రమంలో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న ఓయూ వీసీ డాక్టర్ డి.రవీందర్ మాట్లాడుతూ అందెశ్రీ రాసిన సాహిత్యానికి వంద డాక్టరేట్‌లు ఇచ్చినా తక్కువేనని భూమిపై పుట్టిన గొప్ప మేదావి అని కొనియాడారు. ప్రముఖ సినీ నిర్మాత ఆర్. నారాయణమూర్తి మాట్లాడుతూ సుద్దాల హనుమంతు వీరతెలంగాణకు నిదర్శనమని అలాంటి వ్యక్తి అవార్డును అందెశ్రీకి ఇవ్వడం అభినందనీయమన్నారు. అవార్డు గ్రహిత లోకకవి అందెశ్రీ మాట్లాడుతూ తండ్రిలాంటి సుద్దాల హనుమంతు అవార్డును ఇవ్వడం గర్వకారణం అన్నారు. బత్తిని అయిలయ్య గౌడ్ దంపతులను ప్రత్యేకంగా సన్మానించారు. సుద్దాల ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు డా॥ సుద్దాల అశోక్‌తేజ అధ్యక్షతన జరిగిన కార్యక్రమంలో ప్రముఖ కవి రామోజు హరగోపాల్, సాహితీ విమర్శకులు డాక్టర్ బెల్లి యాదయ్య, మాజీ వైస్ చాన్స్‌లర్ ముత్యాల నాయుడు, ఫౌండేషన్ సభ్యులు రచ్చ భారతి, సుద్దాల సామ్రాట్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నిన్నరాత్రి

నిన్నరాత్రి నిరామయంగా
అచంచల దీక్షలో తొలకరి మబ్బుల్లో
తడిసి ముద్దైన హరిత శిఖరాలు
సుగంధ సౌరభాలు గుప్పిళ్ళతో వెదజల్లుతూ
మౌనంగానే ఉన్నాయి.
పచ్చని కొమ్మల మధ్య
కువకువలు మాని రాజీ పడి ఒదిగిన
గువ్వల జంట
రెక్కల కింద దాచుకున్న రేపటి తరానికి
ప్రేమ సుద్దులు పలుకులేకుండా పంచుతూ
భావి మొక్కలకు పాదులు చేస్తున్నాయి.
కొత్త చిగురుల మధ్య
మొగ్గలు తొడిగిన కోటి స్వప్నాలు
అలలతెరల వెనక అర్ధరాత్రి విశ్రమించిన
హరివిల్లు రంగులను ఆత్రంగా ఏరుకుంటూ
పెదవిదాటని రాగాలు ఆలపిస్తాయి
ఏ మాత్రం అలికిడి లేని క్షణాల్లో
గింజగింజనా చిటికెడు జీవితాన్ని నింపుతూ
పైరుపొలాలు పరోపకారానికి నడుం కడతాయి
మసకచీకటితాగి మత్తెక్కిన
ఏటి సొగసులు ఓ పక్కకు ఒరిగి
కాస్సేపు విశ్రమిస్తాయి
మనిషి మాత్రం ఫ్చ్ మనిషి మాత్రం
నిశాచరుడిలా నిద్రకళ్ళను
తేనీటి గ్లాసుల్లోనో గాజుగదుల శీతల వనాల్లోనో
నులుముకుంటూ
మంతనాలు సాగిస్తాడు
తెల్లారితే
మత్తగజమై ఎంతమందిని తొక్కెయ్యగలనని
రాజముద్ర మంత్ర దండాన్ని వాడి ఎందరిని
సజీవ దహనం చెయ్యాలని
అధికార దర్పం విసిరి ఎన్ని జీవితాలకు
ఉరి వెయ్యాలని
ఎంతమందిని నిచ్చెనలా పేర్చుకు నియంతలా ఎదగాలోనని
నూటొక్క చేతులతో ఎక్కడ ఎవరిపైన బురద చల్లాలని
కాని
రాత్రి నిశ్శబ్దంగానే నవ్వి విషపు చూపువిసిరితే
మాడి కలుగుల్లో దూరే మనిషికి తెలియదు
అరచేతిలో విశ్వాన్ని ఇముడ్చుకోవాలనుకుంటే
అది అణ్వస్త్రం అవుతుందని

-స్వాతీ శ్రీపాద
8297248988

పుస్తక సమీక్ష

హజరత్తయ్య కవిత్వపు వెలుగులు

వ్యాయామ ఉపాధ్యాయుడైన పిల్లి హజరత్తయ్య విరజిమ్ముతున్న "వెలుగు దివ్వెలు', శత కవితల గ్రంథం. యిందలి కవిత్వం హజరత్తయ్య ప్రేమతత్వం, మనిషి తనం కోసం ఆయన అన్వేషణ, వ్యక్తిత్వ గుబాళింపులు ప్రస్ఫుటంగా ప్రతిబింబిస్తుంది.

అమ్మ గురించి కవిత్వం రాయని కవి బహుశా: వుండడేమో! ఈ కవి తన మాతృమూర్తిని "నా శ్వాసకు ఊపిరి"గా అభివర్ణిస్తున్నాడు. అమ్మ జన్మనిస్తే.. నాన్న జీవించడం నేర్పుతాడు.

'ఓర్పు. సహనానికి మారుపేరై
ఆశలు, ఆకాంక్షలు తీర్చేదైవమై
వినువేలుపట్టి నడిపించే
మహోన్నత శిఖరము నాన్న"

అంటున్నాడు కవి. తల్లి, దండ్రులు తన శ్వాస, ఊపిరి అంటున్న హజరత్తయ్య రైతుకు "సాగే శ్వాస" అని అభిప్రాయపడ్డాడు.

"ప్రభుత్వం సాయం చేయక పోయినా
కాలం తనను ఎగతాళి చేసినా
అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోయినా
"సాగే తన శ్వాస" అంటూ సర్వస్వము ధారబోస్తడు" "జై కిసాన్" మాత్రమే కాదు. 'జై జవాన్' అంటు సెల్యూట్ చేస్తున్నాడు కవి.

"భార్యాబిడ్డలు మస్తిష్కంలో కదలాడుతున్నా
ప్రాణాలు పంచభూతాల్లో కలుస్తున్నా
జాతి రక్షణకై రాజీపడని త్యాగరూపమా
వందనం.. నీకు అభివందనం!"

"వైద్యో నారాయణో హరి:" మనం తరచుగా వినే నానుడి యిది. వైద్యుడు నరుడు మాత్రమే కాదు.. రోగికి ప్రాణ బిక్ష పెట్టే నారాయణుడు.. అంటే దైవము అని అర్థం చేసుకోవచ్చు..

"శ్వేత వస్త్రధారియై శ్వాసకు నిలుపుటకై
శక్తిని, యుక్తిని, సర్వస్వము ధారవోసి
జీవచ్ఛవానికి జీవం పోసే కలియుగ దైవము"గా కీర్తిస్తున్నారు పిల్లివారు.

సుతి మెత్తని ప్రేమతత్వం వినిపిస్తాడు. చాలా కవితలు అల్లాడు.

"వికసించే పుష్పం నేర్పుతుంది
తనలా అందంగా జీవించమని!
రాలిపోయే ఆకుచెబుతుంది

జీవితం శాశ్వతం కాదని!
ప్రవహించే నది తెలుపుతుంది
అవరోధాల్ని దాటి ముందుకు వెళ్ళమని!
ఆధ్యాత్మిక జీవనం అభయ మిస్తుంది
క్షమాగుణమే భారతీయ ప్రేమ తత్వమని!"

అవతలి వారిని క్షమించ గలిగితే యిక శత్రుత్వం ఎక్కడిది? ఎన్నో సమస్యలకు దివ్యౌషధం క్షమాగుణమే. గాంధీజీ వారసత్వం కూడా అదే!

"నా సత్తాకి బిత్తరబోయిన భారతదేశం
రెండో బాధిత దేశంగా భారీముల్యమే చెల్లిస్తుంది" ఎవరి సత్తా అను కుంటున్నారా? పొగాకు ప్రియులను కవి హెచ్చరిస్తున్న తీరు యిది.

"విద్వేషాలు వద్దు- సమైక్యతే ముద్దు" అంటు సర్వమత సామరస్యాన్ని ప్రబోధిస్తున్నాడు. స్నేహం దొరకడం సులభమే.. కాపాడుకోవడమే కష్టం. హజరత్తయ్య ఏమంటున్నాడో చూడండి. **"పచ్చికొమ్మలాగా స్నేహం/ చాలా సున్నితమైనది/ స్నేహమనే కొమ్మ విరియబూయాలంటే/ ఎల్ల వేళలా సహకారంతో/ స్నేహితులు ముందుకు సాగాల్సి వుంటుంది"** యిలా స్నేహం వస్తువుగా చాలా కవితలే రాశాడు.

ఈ పొత్తంలో **"కాలం ఒకేలా ఉండదు"** అంటూ తాత్వికత చిప్పిరిల్లిన కవితలూ లేకపోలేదు.

సమాజంలో పేరుకుపోయిన అమానవీయతను ఎత్తి చూపుతూ "నిశ్శబ్దాన్ని ఛేదించేదెవ్వరు?" అంటు ప్రశ్నిస్తున్నాడు. ఇంకెవ్వరు? కవియే!

అక్షరాస్యత అవశ్యకతను వక్కాణి స్తు, వ్యక్తిత్వ నిర్మాణాల్ని ప్రబోధిస్తు, వోడువారుతున్న మానవత్వాన్ని మేలు కొలుపుతూ, అక్కడక్కడా ప్రేమ పలుకులు వల్లిస్తు.. కవితలు వెలుగుల దివ్వెల్లా ప్రజ్వరిల్లితుంటాయి. వస్తు వైవిధ్యం సరే.. కవిత్వం మాటేమిటి హజరత్తయ్యగారూ? వచన కవిత్వ మంటే కేవలం వచనమే కాదు.. కవిత్వం కూడా. కవితలో అక్కడక్కడా కవిత్వపు మెరుపులుండాలి. వచనం కన్నా భిన్నంగా వుండాలి. కవితలోని ప్రతి వాక్యాన్ని పదబంధాలతో, భావచిత్రాలతో పూరించి పాఠకుణ్ని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ఎత్తుగడలో, నిర్వహణలో, ముగింపులో ఎక్కడో ఒకటి, రెండు కవిత్వపు తళుకులుంటే చాలును.

పిల్లి పజరత్తయ్య తెలుగులో ఎంఏ పట్టభద్రుడు. భాషపై పట్టువుంది. పదునైన వ్యక్తీకరణ ఈ కవి స్వంతం. వచనాన్ని కవిత్వంలా మెరిపించే ఊహాశక్తి అలవరచు కోవాలి. కవిత్వానికి ఊహేగా ప్రాణం. అధ్యయనం, అభ్యాసం వలన కవిత్వశక్తిని పుంజుకోవడం అంత కష్టమేంగాదు. తన మలి సంపుటిలో మరింత పరిణత కవిత్వంతో హరజత్తయ్య కవితా ప్రియులను అలరిస్తాడని ఆశించవచ్చు.

ప్రతులకు:
పిల్లి హజరత్తయ్య
డో.నెం.7-128ఎ
హనుమాన్ నగర్
సింగరాయకొండ
ప్రకాశం జిల్లా
ఆంధ్రప్రదేశ్-523101
సెల్: 9848606573

- రమణ వెలమకన్ని
9866015040

అనువాద సాహిత్యం మరింతగా రావాలి

నటుడు,హిందీ రచయిత సుభాష్ సింగ్‌ను, కవి కొరుప్రోలు మాధవరావులకు 'కలాం స్మారక పురస్కారం' ప్రదానం చేస్తున్న కోకాభవాని, దైవజ్ఞశర్మ, అంబల్ల జనార్థన్, బైస దేవదాసు, జి. సోమసుందర్, ఆచార్య కదారి సత్యమూర్తి, డా॥ కళా జనార్ధనమూర్తి, రఘుశ్రీ

దేశభక్తి గీతం పాడిన చిరంజీవి ప్రజ్ఞను సత్కరిస్తున్న అతిథులు.

వివిధ ప్రాంతాల్లో ఉన్న సాహిత్యం ఆ ప్రాంతవాసులకే పరిమితం కాకుండా ఉత్తమ రచనలు ఇతర భాషలలోకి, ముఖ్యంగా ఆంగ్లంలోకి అనువాదం కావాలని బహుభాషా కవి సమ్మేళనంలో పాల్గొన్న ప్రముఖులు అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. శ్రీ త్యాగరాయ గానసభలోని కళా సుబ్బారావు కళావేదికపై మానస ఆర్ట్స్ థియేటర్స్ నిర్వహణలో భారత పూర్వ రాష్ట్రపతి అబ్దుల్ కలాం జయంతిని పురస్కరించుకొని బహుభాషా కవి సమ్మేళనం జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా అఖిల భారత భాషా సాహిత్య సమ్మేళన్ అధ్యక్షుడు ఆచార్య కదారి సత్యమూర్తి పాల్గొని మాట్లాడుతూ భారతదేశం వివిధ భాషలు కళలు సమ్మేళనం అన్నారు.

అబ్దుల్ కలాం వంటి మహనీయులు దేశ సమగ్రత సమైక్యతకు ప్రతీకలుగా అరుదుగా దేశగడ్డపై పుడతారని అన్నారు. నేటినిజం పత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాసు అధ్యక్షత వహించి కలాం నిరాడంబర జీవితాన్ని వివరించారు. గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి, కవి అంబల్ల జనార్థన్, జీ. సోమ సుందర్ తదితరులు పాల్గొన్న సభకు రఘుశ్రీ స్వాగతం పలికారు.

ఈసందర్భంగా ప్రముఖ కవి కొరుప్రోలు మాధవరావును హిందీ రచయిత, నటుడు సుభాష్‌సింగ్‌ను అబ్దుల్ కలాం స్మారక పురస్కారాలతో అతిథులు సత్కరించారు.

కవి సమ్మేళనంలో కడియాల ప్రభాకర్, చిక్కా రామదాసు, బొల్లిముంత, శోభారాణి, సళ్ళపల్లి ఆంజనేయులు, ఆర్. ప్రవీణ్, కె.అరుణ, వెంకట సత్యమూర్తి, వి.యన్.ఆర్. సోమయాజులు, డా॥ దేవసేన, టి. జనార్ధన్, డా॥ నాగేశ్వరరావు, అంబల్ల జనార్దన్, శారద పాల్గొన్నారు. ఐదేళ్ళ చిరంజీవి ప్రజ్ఞ దేశభక్తి గీతంపాడి అందర్నీ అలరించారు.

సమాజానికి ఉపయోగపడేది 'అన్నవరం' కవిత్వం

అన్నవరం కవిత్వ పుస్తకాలను ఆవిష్కరిస్తున్న ఆచార్య ఎన్.గోపి

సమాజానికి ఉపయోగపడేది అన్నవరం దేవేందర్ కవిత్వం అని కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కార గ్రహిత, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ మాజీ ఉపకులపతి ఆచార్య ఎన్.గోపి అన్నారు. ఆదివారం ఫిలింభవన్ సాహితీ సోపతి ఆధ్వర్యంలో నిజాం వేంకటేశం ప్రాంగణంలో కవి అన్నవరం దేవేందర్ కవిత్వం, పన్నెండు పుస్తకాల రెండు బృహత్ సంకలనాల ఆవిష్కరణ సభకు ఆయన ముఖ్య అతిథిగా హాజరై మాట్లాడారు. అన్నవరం వెలువరించిన రెండు బృహత్ గ్రంథాలు విలువైన, సార్థకమైన గ్రంథాలని పేర్కొన్నారు.

ఇటీవల 'ఆంధ్రజ్యోతి' వివిధ పేజీలో సమగ్ర కవి అన్నవరం అంటూ తాను రాసిన వ్యాసాన్ని చదివి వినిపించారు.

అలాగే అన్నవరం దేవేందర్ అనే శీర్షికతో తాను రాసిన కవితను చదివి వినిపించారు. అతిథులుగా హాజరైన మీడియా అకాడమీ చైర్మన్ అల్లం నారాయణ మాట్లాడుతూ అన్నవరం రాశిలో వాసిలో పెద్దకవి అని, కల్లోల కాలం నుంచి వచ్చిన కవి అని అన్నారు. అడిషనల్ కలెక్టర్ జీవి శ్యాంప్రసాద్‌లాల్ మాట్లాడుతూ మొదటి నుంచి తెలంగాణ భాష యాసలో కవిత్వం రాస్తూ రాష్ట్రస్థాయిలో గుర్తింపు పొందిన కవి అన్నవరమని అన్నారు.

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు గ్రహిత, బహుభాషావేత్త డాక్టర్ నలిమెల భాస్కర్ మాట్లాడుతూ అన్నవరం కవిత్వంలో వస్తువు, శిల్పం, భాష, కొత్తదనం బాగుంటాయని అన్నారు. ఇతర అతిథులుగా హాజరైన డాక్టర్ సుంకిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి, జూకంటి జగన్నాథం, అనిశెట్టి రజిత, డా॥ కాంచనపల్లి గోవర్ధనరాజు, గాజోజు నాగభూషణం, గులాబీల మల్లారెడ్డి, కందుకూరి అంజయ్య, నగునూరి శేఖర్ అభినందనోపన్యాసాలిచ్చారు. డా॥ ఎస్.రఘు, ఎం నారాయణశర్మ, శ్రీరాం పుప్పాల, బూర్ల వెంకటేశ్వర్లు,అన్నవరం కవిత్వ పరిచయం చేశారు. కార్యక్రమంలో సమన్వయ కర్తలుగా కూకట్ల తిరుపతి, పెనుగొండ సరసిజ, సీవీ కుమార్, మాడిశెట్టి గోపాల్‌తో పాటు, అన్నవరం కుటుంబ సభ్యులు, కవులు, రచయితలు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆశు పద్య విద్యా భూషణుడు రాధాశ్రీ

రాధశ్రీ దంపతులను సత్కరిస్తున్న అతిథులు.

పలుకరిస్తే అశువుగా పద్యం ఛందోబద్ధంగా చెప్పే రాధాశ్రీ పద్యవిద్యా భూషణుడు అని తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్ అధ్యక్షుడు ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి ప్రశంసించారు. సాధన సాహితీ స్రవంతి నిర్వహణలో ఆదివారం రాధాశ్రీ సాహితీ స్వర్ణోత్సవం సాహితీభరితంగా భారత్ వికాస్ పరిషత్ కార్యాలయంలో జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా ఆచార్య శివారెడ్డి పాల్గొని రాధాశ్రీ రోచిస్సులు కావ్యాన్ని ఆవిష్కరించి మాట్లాడారు. రాధాశ్రీ పద్య ప్రాచుర్యానికి విశేష కృషి చేస్తున్నారన్నారు. అధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ సాహితీవేత్త డాక్టర్ వోలెటి పార్వతీశం పద్య భాషి రాధాశ్రీ అని అభివర్ణించారు. అశ్వని సుబ్బారావు, సి.హెచ్. హనుమంతరావు తమ అభినందనలు తెలిపారు. రాధశ్రీ రోచిస్సులు కావ్యాన్ని సూర్యనారాయణ మూర్తి సమీక్షించారు. ఆచార్య గౌరీశంకర్ నిర్వహణలో రాధశ్రీ సాహిత్య సమాలోచన, మరుమాముల దత్తాత్రేయ శర్మ నిర్వహణలో కవి సమ్మేళనం జరిగాయి. ప్రఖ్యాత కవులు చింతా రామకృష్ణారావు, కె.వి.ఎన్. ఆచార్య. పి.వి. సత్యమూర్తి, డాక్టర్ చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి, శంభుని కుమార్, గోధుమకుంట అంజయ్య, రసస్రవంతి, రఘుశ్రీ, చీకోలు సుందరయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.సాధన నరసింహచార్య, శ్రీమతి సంధ్య కార్యక్రమాలను పర్యవేక్షణ చేశారు. చివర రాధశ్రీ అందరికీ పద్యంలోనే ధన్యవాదాలు తెలిపారు.,

గజల్

మత్లా: అలసిసొలసిన తనువుకెల్లను తగిన నిద్రే అవసరం!
వెతల వేగిన మనసు కెల్లను ధ్యాన ముద్రే అవసరం! ॥అల॥
ఆటవస్తువు లెన్నివున్నా కడుపు ఆకలి మండగా
తల్లడిల్లే చంటి పాపకు తల్లిపాలే అవసరం! ॥అల॥
కంచమున పలు భక్ష్యములనిడి ఆరగించగ పిలిచినా
తృప్తిగా మరి కుక్షినింపగ తగిన ఆకలె అవసరం! ॥అల॥
సిరులు సంపద లెన్ని వున్నా జ్ఞానసంపద పొందగా
అక్షయముగా అక్షరాలా తగిన విద్యే అవసరం ॥అల॥
దారులెంతగ విశాలముగా దండిగా అలరారినా
దర్శనీయముగాను నిలువగ తగిన చెట్లే అవసరం! ॥అల॥
యంత్ర తతులూ, వాహనాలూ ఎంతగొప్పవి అయిననూ
సక్రమంగా నడువగానూ గట్టి నట్లే అవసరం! ॥అల॥

మక్తా: *ప్రతిభ ఎంతగ వుంటెనేమీ? "వద్దేపల్లీ" పదవితో*
ప్రకాశించగ పైరవీలా తగిన పట్లే అవసరం! ॥అల॥.

- డా॥వద్దేపల్లి కృష్ణ
సెల్: 9246541699

పుస్తక సమీక్ష

లోపలి తత్వాన్ని వ్యక్తీకరించిన వ్యాసాలు "నిశిత"

"నిశిత" గ్రంథంలో ఇరవై వ్యాసాలున్నాయి. అనేక మంది లబ్ధ ప్రతిష్టులైన సాహితీ వేత్తలు, కవుల గురించిన, వారి రచనల గురించిన విషయాలు, వస్తువు, శిల్పం, అభివ్యక్తీకరణ వంటి కీలకమైన విషయాలను వ్యాసాలుగా రచించారు. ఈ గ్రంథంలో ప్రఖ్యాత కవులు ఆరుద్ర నుండి స్త్రీవాదం వరకు అనేక వ్యాసాలున్నాయి. కవిత్వంలో కాలం, సమాజ సౌందర్యం, ఆత్మగౌరవం, తెలుగు మాండలికాలు, సినారె ప్రపంచ నదులు, విమర్శకుని బాట, భాషా సౌందర్యం. తెలుగు కథానిక వికాసం, సామాజిక తలంపై గణిత సామాన్యాల విన్యాసం, రామాయణ మహాభారతాలలో ఉండే మానవతా విలువలు, భారతీయ సాహిత్యంలో సృష్టి పరిణామ క్రమం, సాహిత్యంలో మార్క్సిస్టు ఆలోచనలు, సాహిత్యంలో ప్రాపంచిక దృక్పథం, ప్రపంచీకరణ, భారతీయ సంస్కృతిలో కలిసిపోయిన ఇతర మతాల పండుగలు వంటి వ్యాసాలతో ఈ గ్రంథం ఎంతో ఆసక్తికరంగా సాగింది.

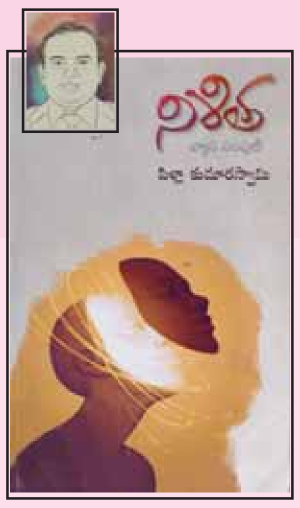

నిజమే. చాలా మందికి ఇప్పటికీ ఆధునికాలకు ప్రాచీనుల సాహిత్యం, వాటి తాలూకు సౌందర్యం తెలియదు. ముందుమాటలో వీరంటారు. సింగమనేని నారాయణ, తెలకపల్లి రవి, కాత్యాయని విద్మహే, కె.శివారెడ్డి, పాపినేని శివశంకర్, ఓల్గా వంటి వారి రచనలు చదివిన తర్వాతనే తనకు ఇటువంటి వ్యాసాలు రాయాలని అనిపించిందని. కాకుంటే అనేక విమర్శనా గ్రంథాల కంటే వీరి వ్యాస రచన వారికి భిన్నంగా సాగింది. సమాజం, సాహిత్యం, చరిత్ర, సైన్స్ వంటి నాలుగూ కలగలిపి ఒక రచన సాగటం అనేది సరికొత్తదనమే కదా!

కుమారస్వామి గారు రచించిన వ్యాసాల సంపుటులలో ఇది రెండవది. తొలుత వీరి కలం నుండి 'విశద' అనే వ్యాసాల సంకలనం వెలువడింది. అధ్యయనం వల్ల రచయితలకు ఎంతో మేలు జరుగుతుంది అనే వీరి మాటల్లో ఎంతో నిజం ఉంది, అది అనుకరణకు పోనంతవరకు మాత్రమే. "భారతీయ సాహిత్యంలో సృష్టి పరిణామం' అనే వ్యాసంలో మౌలిక చింతన కనిపిస్తుంది. అలాగే 'సాహిత్యంలో శాస్త్రీయ భావనలు' వ్యాసం ఆధునికతకు అద్దం పడుతుంది. 'తెలుగులో మాండలికాల నిఘంటువు రావాలి' అనే వ్యాసంలో ప్రాంతాల వారిగా వారి భాషలోని తీయదనాన్ని వివరించారు. 'రామాయణ మహాభారతాలు -మానవ విలువలు' వ్యాసంలో విమర్శకునికి సాహిత్య అధ్యయనంలో పెద్దగా వివరించాల్సిన పద్ధతులు లేవని తెలియజేస్తారు. 'సాహిత్యంలో మార్క్సిస్టు ఆలోచనా విధానం' వ్యాసం పూర్తిగా తాత్త్వికత కనిపిస్తుంది. అలాగే సినారే ప్రపంచ నదులు' పై విశ్లేషణ ఆద్యంతం ఆసక్తికరంగా సాగింది. సినారె కవితా పంక్తుల్ని వివరించిన తీరులో కొత్తదనం ఉంది. కాలాన్ని గురించిన వ్యాసాన్ని వివరించదలిచితే తెలుగు కవులు కాలాన్ని ఏ విధంగా సంబోధించారో వివరించబడింది. ఊహ అనేది విమర్శకునికి తగదు. వాస్తవాల వంతెనపై వేల్లాడే భావాలే విమర్శగా నిలబడుతుంది అనడానికి "సమాజంలో సౌందర్యం' వ్యాసం ఉదాహరణ. వీటితో పాటుగా 'ఆత్మగౌరవ కవితా గానం' వ్యాసంలో మార్క్సీయ విమర్శకులు ప్రగతిశల సాహిత్య సామాజిక వాదాలను గౌరవిస్తారని తెలియజేసారు. స్త్రీవాదం పరిశీలన' వ్యాసం విపులంగా రచించారు కానీ స్త్రీ వాదం ఎప్పటికీ ఒక ధోరణి కాదు. జరిగినా జరగక పోయినా ఎప్పటికీ ఉద్యమమే. స్త్రీ, తనంతట తాను మాట్లాడటం మొదలుపెట్టినప్పటి నుండే ఉద్యమం ప్రారంభమైంది. తన బాధను తాను నిర్మొహమాటంగా, నిజాయితీగా బయటకు చెప్పుకున్నపుడు మరింత బలపడింది. ఈ రోజు తనకేం కావాలో అది సంపాదించుకుంటున్నప్పుడు తనతో పాటు ప్రయాణం చేస్తోంది. ఇందులో ధనిక, పేదల వ్యత్యాసం ఏమీ లేదు అనేది నా ఉద్దేశ్యం.

ముఖ్యంగా 'నవ్వు' వ్యాసంలో నవ్వుకున్న శాస్త్రీయ పునాదిని తెలియజేస్తూ నవ్వును కవిత్వానికి అన్వయించిన తీరు ఆకర్షణీయంగా నిలిచింది. సామాజిక తలంపై గణిత సాహిత్యాలు మేలు కలయికల విన్యాసం నేటి విద్యార్థులకే కాదు సాహితీ మేధావులకు కూడా ఎంతో అవసరం అయితే ఈవ్యాసం గణితంలో ప్రావీణ్యత ఉన్నవారే రాయగలరు అనిపిస్తుంది. 'తెలుగు భాషా సాహిత్య సంస్కృతుల మీద ప్రపంచీకరణ' అనే అంశాన్ని చర్చించిన తీరు బావుంది. అసలు మార్క్సిస్టు ప్రపంచీకరణను ఆమోదించరు. అయినా ఈ రచయిత ప్రపంచీకరణ-పరాయీకరణ ను గురించి ప్రస్తావిస్తూ "ప్రపంచీ కరణ మూలంగా సమాజం ఎన్ని ముక్కలవ్వాలో అన్ని ముక్కలైంది" అని తెలిపిన తీరు ఎంతో విలువైనదిగా అనిపించింది. భారతీయ సమాజంలో భిన్నత్వాన్ని ప్రపంచీకరణ పెడదోవ పెట్టిన తీరును ఎంతో చక్కగా విశదీకరించారు. 'భారతీయ సంస్కృతిలో మిళితమైన రంజాన్ పండుగ' వ్యాసం ఎంతో హృద్యంగా నిలిచింది. ఈ గ్రంథం శీర్షిక "నిశిత" పేరుకు తగినట్లే వీరి వ్యాసాలలో నిశిత పరిశీలన ఉంది. నేడు తెలుగు సాహిత్యంలో విమర్శకుల కొరత ఉంది. విమర్శలో సాహిత్య అకాడమి అవార్డు గ్రహీత రాచపాళెం చంద్రశేఖర్ రెడ్డి గారి ముందు మాట ఈ గ్రంథానికి మరింత శోభను చేకూర్చింది. వారి అనంతరం వచ్చిన అనేక మంది రాయలసీమ విమర్శకులలో కుమారస్వామి కూడా ఒకరుగా నిలుస్తారు అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. ఇటువంటి మరిన్ని గ్రంథాలు రచించాలని కోరుతూ రచయిత కుమారస్వామికి నా అభినందనలు.

ప్రతులకు:
పిళ్ళా కుమారస్వామి
ఫోన్: 9490122229

-శైలజామిత్ర
9290900879

కవుల కాసారము

బయటేమో కుండపోత
లోపలేమో రసఝురుల మోత
కవుల కువకువల ధ్వనులు
రస మధురిమలు రాగ రంజితాలు
ఏరులై పారుతున్న కవితా గానాలు
రసాలనునినీపు కుంటున్న కవితా కాసారాలు
హంసలవలె ఈదుతున్న కవుల సమూహాలు
ఒక్కరొక్కరుగా చేరుతున్న కవి పండితులు
వేధిక నలంకరించిన విధ్యావేత్తలు
సభను రంజింపచేస్తున్న ప్రసనీగాలు
విహంగాల్లా రెక్కల్లా విచ్చుకుంటున్న కొత్త పుస్తకాలు
హాలంతా విస్తరిస్తున్న సాహిత్య పరిమళాలు
సీత మాటల ఛిద్విలాసాలు
భావధర్పణం కనుమిట్ల కాంతులు
ధర్పణంలో ప్రతిబింభిస్తున్న కవుల కవితలు
రస మధురిమలు చతుర సంభాషణలు
సమయపాలనలు సభలో సువాసనలు
మధ్య మధ్య సన్మానాల సంబరాలు
కెమెరాల తలుక్కులు ముఖాలలో చమక్కులు
ఒకదాని వెంబడిగా
ముగుస్తు మళ్ళీ మొదలయ్యే సభలు
సాయంకాలం వరకు సాగిన సంభరాలు
బయట మబ్బుల చాటున సూరీడు కనపడడు
కానీ కాంతులతో విరజిమ్ముతూ
రెండు సూరిల్లు లోపల కనిపిస్తారు
ఒకటి సూర్య ప్రకాశం రెండు నేటి నిజ తేజం
కవులను తయారు చేస్తున్న కర్మాగారం
మేడ్చల్ మల్కాజిగిరి భావ కవుల ధర్పణం

-కందుకూరి మనోహర్
9908231588

అడవిబిడ్డలు ఆదివాసీలు

ఏండ్లు గడిచినా
ఎంత అభివృద్ధి చెందినా
చట్టాలు తెచ్చినా
సమూల మార్పులు చేసినా
వీడకున్నరు అడవితల్లిని..!
వీడనన్నరు కన్నతల్లిని..!!

తూట్లు పొడిచినా
తుటాలు దించినా
బాధలకు గురిచేసినా
బెదిరింపులు పెట్టినా
పారిపోకున్నరు తల్లి ఒడినా..!
కాపాడుకుంటున్నరు కన్నతల్లిలా..!!

జంతువులతో జీవనము
జాగ్రత్తగనే పయనము
జీవనభృతియే వనము
జీవగంజీయే ఆరణ్యము
జారుకోకున్నరు గిరిజనులు..!
జాగ్రత్తగా ఉంచుతున్నరు ఆదివాసీలు..!!

కల్మషమెరుగని కష్టజీవులు
అహంకారంలేని అమాయకులు
సాయంచేసేటి సేవకులు
ఆత్యాశుండని ఆత్మీయులు
అడవి బిడ్డలేరా ఆదివాసులు..!
మన్నెందొరలు కదరా మట్టిబిడ్డలు..!!

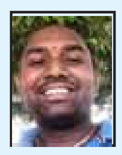

-పసుల. శంకర్
9542181301

గజల్

కన్నవారి ఉన్నతికోసం..తపించేవాడు నాన్నంటే
కలనైనా బిడ్డలకోసం..యోచించేవాడు నాన్నంటే

బడబాగ్ని తనలోవున్నా..చల్లని సంద్రంలా వుంటాడు
బాధలెన్నో తనలోవున్నా..దాచేసేవాడు నాన్నంటే

తనపిల్లల సౌఖ్యం కోసం..కొండనైనా పిండిచేస్తాడు
పిల్లల సంతోషమే స్వర్గమనీ..తలచేవాడు నాన్నంటే

నీ భవితకై నిరంతర తపన..నిను శిఖరానికి చేర్చేనిచ్చెన
నీకోసం తన ఆయువునైనా..ఇచ్చేవాడు నాన్నంటే

ఇంటికోసం సర్వస్వము..ధారపోసే త్యాగధనుడు
క్రొవ్వొత్తిలా దేవా వెలుగునిచ్చి..కరిగేవాడు నాన్నంటే

– బూర దేవానందం
8143589789

ప్రేమంటే

మనసు మనసు మమేకమైన అనుభూతి
గుండెపూదోటలో వికసించిన అలౌకికస్థితి
ఎన్నోభావాల కలబోత కలల అక్షరాకృతి
అనంతమైన అనిర్వచనీయమైన ఆకృతి
ఆది అంతంలేని అద్వితీయమైన భావనాజ్యోతి
మదిలోని మాటలను తెలియజేసే రాగశృతి
అమ్మ నాన్న భార్య భర్త మధ్యన నిలిచి తలిచే
మౌనమంత్ర రూపమే ప్రేమంటే
అనుబంధాల మధ్య అనురాగం
అనుభవాల మధ్య కమ్మనిభావం
హృదయస్పర్శలో నిలిచే నిర్మలదామం
రెండు మనషులకు వారధివలె
నిండు మనసులకు సారధివలె
ఆకాశపు గొడుగువలె
సముద్రంలోని అలలవలె
అరమరికలు లేనిది ప్రేమంటే
ఆనంతంగా హాయిగా సాగే
రెండు మనసుల కలయిక
అంక్షలు లేనిది కాంక్షలు తెలియనిది
దాపరికాలు కలతలు ఎరుగనిది
మదిలోని మధుర లయలను
కష్టాలలోని కన్నీటి జడులను
చిరునవ్వె విరబూసే చిరుదివ్వెలను
మనసు మనసు మధ్యన తలిచే
ప్రణయ సుగంధ ప్రతీక ప్రేమంటే

-డాక్టర్ పగిడిపల్లి సురేందరు
8074846063

మధ్యతరగతి బ్రతుకులు

జీతం జీవితానికి ఆధారం
జీవితం మనుగడకు మూలస్థంభం!

ఆదాయముంటేనే వ్యయాలకు ఆలంబన
స్థిరమైన వేతనంతోనే ఇంటిల్లిపాదికీ
లభ్యమగు సుఖం,సంతోషం!

పనికి తగిన వేతనం
పొందని నిర్భాగ్యులు కొందరు...
జీవితాంతం జీతం లేని
పనిమనుషులు మరికొందరు!

ఒక్కని జీతంతో పదిమంది
బ్రతికే రోజులు పోయి...
పెరిగిన ధరలు,నిత్యావసర
సౌకర్యాలకు వ్యయాలతో...
తలకు మించిన రుణాలతో...
ప్రతిదానికీ పన్ను భారంతో...
ఇరువురు నెలంతా కష్టపడినా...
నలుగురు కుటుంబ సభ్యులకు
నెల గడవడం గగనమయ్యే రోజులాయె!

వివిధ ప్రభుత్వ పథకాలతో
దిగువ తరగతి ప్రజలకు లేదు చింత...
తరతరాలకూ తరగని సంపదతో
ఎగువ తరగతి ప్రజలకు నిశ్చింత!

అరకొర జీతాలతో...
అరవ చాకిరీతో...
అత్తెసర్లో మరిగేవి
మధ్యతరగతి బ్రతుకులే!

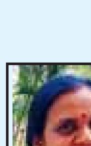

-చంద్రకళ. దీకొండ
చరవాణి:9381361384

రూపాయి

బతుకు చిద్రం చేసిన
బతుకు నిలబెట్టిన
ఒక్క రూపాయి
పతనం అంచు చూసిన
ప్రాముఖ్యత పెంచిన
ఒక్క రూపాయి
గూడు కావాలన్న
నీడ దొరకాలన్న
నిన్ను నిన్నుగా చూడాలన్న
ఆ ఒక్క రూపాయి
ఒక్క రూపాయి అని
చులకన చేయకు
అది సాధించే విజయం చూడు
కనులు తెరిచి చూడు.

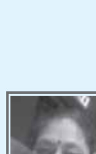

-పి.విశాలాక్షి
9908435805

తెగింపుల పౌరుషం

మాతృభూమి రక్షణకై మమకారపు సేవగణం
దేహాన్ని అడ్డుపెట్టే కుటుంబాల శీలధనం...!
జన్మభూమిపై ప్రేమ వాత్సల్యమే త్యాగగుణం
జవానులకే చెల్లుతుంది సైనికులదే పేటేంటు....!

విద్యార్థి ఫెయిలెపుడు వ్యాపారి లాసునెపుడు
గెలుపాశే క్రీడలకు మైదానమే మలుపు గెలుపు...!
ఫెయిలైనా ఓటమైనా జీవితమే మిగులుతుంది ..!
కానీ...
నిలబడేటి కదనరంగ కలబడేటి యుద్ధరంగ
ఫిరంగుల ప్రాణాలతో చెలగాటం పోరాటం
ఆరాటం సైనికులకు త్రిగుణశక్తి స్వీకరణం
జవానుగుండె సంకల్పం తెగింపుల పౌరుషము
ఓటమెరుగని దైర్యం చోటేదైనా స్థైర్యం....

క్షణంక్షణం కణంకణం భరతసేవే భవితవ్యం..
బార్డర్లో సైనికుడై శ్వాస ధ్యాస ప్రతి పాదం..
సార్వభౌమ రక్షణమే రుధిరధార మా లక్ష్యం..
దేశ తిలకమాభరణం దేశ ప్రజలే మా బలం...!

అసువుల ఆశయమంతా ఆత్మనివేదన జ్యోతిగ
అశ్రునయన జలకళలే హారతిగా భారతిగా
మువ్వన్నెల రెపరెపలే అప్రమత్త ఆచరణగ
ఆత్మీయతే గౌరవంగ అంతిమ యాత్రలో తోడుగ
అలుముకున్న జాతీయత సమున్నత సంపన్నత..!
మంచుకొండ చరియల్లో శీతలగాలుల చలిలో
కర్మయోగ పహారంగ కవాత్తుల విహారంగ
అహర్నిశలు సరిహద్దులో ఉగ్రవాద దాడులెన్నో
గుంటనక్క ఉపాయాల్ని అపాయాల ఆత్మస్థైర్య
నిర్భరత్వ నిఖార్సయిన కార్యతత్వ ధీరయోధ
జై జవాన్ జై కిసాన్ జై విజ్ఞాన్ నినాదాలే..
నేలకొరగలేదుమీరు నింగి కెగియలేదు మీరు
కోట్లహృదిలో కోర్కెదీర్చె కొలువైన
సురలు మీరు
జాతిరత్నములుమీరు భరతమాత వరపుత్రులు
కవికలాల హృదిరాతల గీతలరాగం మీరు...!

మీ పాదచరణాలను కన్నీటితో తడుపుతాము...
మూసిన మీ కన్నులే మా కర్తవ్యపు జేజేలు
దేశ బాధ్యతా గుణనిధులు మా గుండెల యశోధనులు ...!

-డా.పాండాల మహేశ్వర్
9912180054

ఒంటరితనం

ఈ అనంత విశ్వంలో
జీవన శైలి అంతా నాటకం,
మంచితనం ఒక బూటకం..

ప్రేమ అనేది కల్తీ మయం,
ఆత్మీయత ఆమడదూరం...
అర్థం చేసుకోలేని బంధం,
పెనవేసుకోలేని అనుబంధం..

అవసరానికి కానరానిస్నేహం,
దేనికి అక్కరకు రాని చుట్టం..
సంపద గలవాడికే ప్రాధాన్యం,
అది లేని వానికి అంతా దూరం..

అర్థం చేసుకోలేని బంధాలు
ప్రేమ ఆప్యాయత లేని అనుబంధాలు.,
కష్టమో, నష్టమో వస్తే నీవెనక
ఎవరో నడుస్తారు అన్న నమ్మకం లేదు..
బాదో, దుఃఖమో వస్తే నిన్ను
ఎవరో వోదారుస్తారు అన్న భరోసా లేదు!

కల్మషమైన మనసుల మధ్య నలగడం నష్టం,
అందుకే, నాకు ఒంటరిగా మెలగడమే ఇష్టం!
ఈ నకిలీ మనుషుల మధ్య బ్రతకడం కష్టం,
అందుకే నాకు ఒంటరితనమే ఇష్టం..!!

-ఎన్.. రాజేష్
9849335757

వందేమాతరం

ముప్పాతిక వసంతాల చరితగల దేశం
విశ్వగురువు కీర్తితో
విలసిల్లిన శుభ తరుణం....

అంకెలలో శూన్యం,
ఆరోగ్యానికి ఆయుర్వేదం,
మానవాళికి బౌద్ధం,
ఆటలలో చదరంగం...
లోకానికి అంకితమిచ్చిన
ఘనమైన గత వైభవం...

సాంప్రదాయ నెలవు,
సర్వశ్రేష్ఠ సంస్కృతి,
సకల మత సమ్మేళనం,
పటిష్ఠ వివాహ వ్యవస్థ...

ఆత్మీయతను రంగరించి రుచిచూపిన జాతి,
యోగాతో దశదిశలకు వ్యాప్తి చెందిన ఖ్యాతి...
నాగరికతకు నవీనతను నేర్పిన నేల,
త్రివర్ణ పతాకపు రెపరెపల్ని చూసిన వేళ,
పురాతన సంపదలకు పుట్టినింటి మట్టిని,
ముద్దాడిన క్షణం....
జాతికై అమరులైన వీరులను తలవగానే,
ఛాతి గర్వంగా బిగుసుకుంటూ...
గుండెలోంచి ఓ శబ్దం
ఎదను చీల్చి దూసుకొస్తుంది...
ఆ నినాదం వినగానే రోమాలు సైతం
గౌరవార్థం లేచి నిలబడి సెల్యూట్ చేస్తాయి....
అదే వందేమాతరం.... వందేమాతరం

-ఎన్. లహరి
9885535506

చిరంజీవులు

దేశానికి ప్రాణమిచ్చి
దేహాన్ని లెక్కచేయని చరిత్ర మీది
మీ త్యాగాలను
ఏ తూనికరాళ్ళతో కొలవగలం ?

దేహమొక్కటే
ప్రాణమూ ఒక్కటే ఎవ్వరికైనా
బంధాలూ
అనుబంధాలతో సాగే బతుకుబండే ఎవరిదైనా
తీగల్లా అల్లుకున్న బంధాలనొదిలి
ప్రాణాల్ని గాలిపటాల్లా పైకెగరేయడం
నీకంటూ గుర్తింపునిచ్చిన దేహాన్ని
మాతృభూమి మట్టిలోనే కలిపేయడం
మీకుతప్ప ఇంకెవరికి చెల్లు.

మీరెప్పుడూ చెరగని జ్ఞాపకమే
మీరెప్పటికీ స్ఫూర్తి ప్రదాతలే
మీరు తెచ్చిన స్వాతంత్ర్యపు వెలుగులో
దేశమిప్పుడు దారివెతుక్కుంటుంది
మీరిచ్చిన స్ఫూర్తితోనే
దేశమిప్పుడు నడకనేర్చుకుంటుంది
మీరు నిర్దేశించిన ఆశయాలే
దేశాన్నిప్పుడు శిఖరాగ్రాన నిలబెడుతున్నాయి

సగర్వంగా నిలబడే దేశ సౌధానికి
పునాది రాళ్లు మీరు
తరాలు మారినా,యుగాలు మారినా
మా గుండెల్లో
చిరకాలం కొలువుండే చిరంజీవులు మీరు

-ఎన్. నరేశ్ చారి
9701334516

పేగుబంధం

అదో అద్భుత ప్రపంచం
చూసే చూపులు
పొందే అనుభూతి
కలిగే ప్రేరణ
ఇంకా ఇంకెంత అద్భుతంగా
ఉంటుందో కదా..!

తన్మయత్వంతో
పూర్తి ఎరకతో
ఏకాగ్రత చెదరకుండా
రెప్ప వాల్చకుండా
భద్రపరిచే జ్ఞాపకాలు
ఇంకా ఇంకెంతటి
అమెఘమైనదో కదా..!

భాషా రాక
యాస తెలియక
భావంతోనే
భావోద్వేగాల మధ్య
జరిగే సంభాషణ ఎంతటి
అద్వితీయమో కదా..!

అది ప్రేమో
లేక బందమో
అదికాక రక్త సంబంధమో
తెలియకుండానే
అల్లుకపోయిన
ఆప్యాయతలు మరెంత
కమనీయమో కదా..!

ఆ మధురానుభూతిని
స్వీకరించే మనసు
పులకరించే తనువు
పరస్పర తనువు
కొలవలేని వెలకట్టరాని
పంచుకుంటున్న ఈ
పేగుబంధం
ఏ జన్మలో అపురూప
అనుబంధమో కదా..

-పోలీస్ భీమేష్
9505255218

పల్లెసీమలో..బాల్యం

పల్లెతల్లి పిలుస్తోంది
ప్రేమ వాత్సల్యాల చేతులు సాచి
రా.! రమ్మని..
నా బాల్యమంతా పల్లెఒడిలో
పచ్చ పచ్చగా గడిచింది
నా చిన్ననాటి పల్లెసీమ
నేటికీ అలాగే వుంది
ఆప్యాయత అనురాగాలను అందిస్తూ
పచ్చ పచ్చని అందాలను చిందిస్తూ
నా పల్లెసీమ నేటికి అలాగే వుంది..

నా బంగారు బాల్యాన్ని
భద్రంగా భద్రపరిచాను
పచ్చని పల్లెపేటికలో
నేటి పట్టణపు
నా ఉరుకుల పరుగుల జీవితంలో..
అలసి సొలసి ఆటవిడుపుగా
పచ్చ పచ్చని పల్లెసీమకు చేరుకుంటే..

నా బాల్యం
చిరుపాదాల ముద్రలు
కనిపిస్తాయి మురిపిస్తాయి
పచ్చ పచ్చని మైదానాలు
తివాచీలు పరచి స్వాగతం పలుకుతాయి
ఆ పచ్చని మైదానాల్లోనే
నేస్తాలతో ఆటలు పాటలు కేరింతలు
ఒకచోట కబడ్డీ..ఒకచోట ఖోఖో
ఇంకోచోట పంతంగుల ఎగురవేత
మరోచోట సిర్రగోనె ఆట
ఆటలు ఆడిఆడి
ఆనందంగా అలసిపోతే
మామిడి తోటలో
మామిడి కాయలు కోసి
అందరికీ ఇచ్చేవాడు మా అంజిరెడ్డి
అవి తింటూనే..
పచ్చగడ్డి పరుపుపైన
వెల్లకిలా పడుకొని సేదతీరుతుంటే
అలాఅలా ఆకాశం కేసి చూస్తూవుంటే..

పక్షుల కిలకిల రావాలు
తియ్యని రాగాలై వినిపించేవి
తెల్లని కొంగల బారులు
మల్లెల మాలలుగా కనిపించేవి
నీలి మబ్బులు
మాకు గొడుగులు పట్టేవి
అంతలోనే ఇంద్రధనస్సు వంతెన వేసి
రా.!రమ్మని పిలిచినట్టు అనిపించేది
ఆ పక్కనే సెలయేటి
గల గలల సవ్వడి
సుమధుర సంగీతంలా వినిపించేది
అల్లంత దూరంలో
కొండపైన కొలువైన
కోదండరాముని సన్నిధికి చేరుకొని
ఆ దేవుని దీవెనలందుకొని
కోవెల జేగంటలు మ్రోగించిన
ఆనాటి అపురూప దృశ్యాలు
ఈనాటికీ మరపురాని జ్ఞాపకాలు..

బాల్యపునాటి దృశ్యాలను వదిలి
పచ్చ పచ్చని పల్లెసీమను వదిలి
ప్రశాంతమైన పల్లె లోగిలిని వదలి
కల్మషం లేని మనుషులను వదలి
ఆత్మీయతా ఆప్యాయతలను వదలి
మళ్లీ పట్టణానికి ప్రయాణమంటేనే
మదినిండా కొండత దిగులు
అంతులేని గుబులు

– బూర దేవానందం
9494996143.

పుస్తక సమీక్ష

సామాన్యుల త్యాగయ్య.. పాలడుగు నాగయ్య!

బహుముఖ ప్రతిభాశాలి.. బహుగ్రంథకర్త.. బోధన, సాహిత్య, సాంస్కృతిక, సామాజిక రంగాల్లో తమ అసమాన ప్రతిభను ప్రదర్శించి అందరి హృదయాల్లో ఓ గొప్ప కళాకారునిగా కొలువుదీరిన స్వర్గీయ పాలడుగు నాగయ్యగారి సమగ్ర సాహిత్యాన్ని ఆవిష్కరిస్తూ ఓ గ్రంథం వెలువడింది. నాగయ్యగారి కుమార్తె, ప్రస్తుత డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో మోడల్ స్కూల్స్ జాయింట్ డైరెక్టరుగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్న శ్రీమతి పాలడుగ సరోజినీదేవిగారు మరియు గద్ద నర్సింగరావుగారు సంయుక్త సంపాదకత్వంలో "పాలడుగు నాగయ్య సమగ్ర సాహిత్యం" పేరుతో ఓ గ్రంథాన్ని ప్రకటించారు. నాగయ్య గారి ప్రతిభా పాటవాలు.. ముందు తరాలకు స్ఫూర్తిని కలిగించేందుకు సరోజినీదేవి గారు ఈ గ్రంథ ప్రచురణకు పూనుకోవడం అభినందనీయం. నాన్నపై ఆమెకున్న భక్తి శ్రద్ధలు.. అందరికీ ఆదర్శప్రాయం.. జులై 19, 1943లో ఖమ్మం జిల్లా రామాపురంలో జన్మించిన నాగయ్య గారు స్వయంకృషితో అంచెలం చెలుగా ఎదిగి ఏప్రిల్ 14, 1982న పరమపదించిన ఆయన బోధనా రంగంతో పాటు.. సాహిత్యం.. సాంస్కృతిక రంగాల్లో తమ ప్రతిభను ప్రదర్శించడం ప్రశంసనీయం. ఆల్ ఇండియా రేడియోలో ఆర్టిస్ట్‌గా అందరి మన్ననలు పొందిన ఆయన సంగీతం, నటన వంటి రంగాల్లో తమ కళలను ప్రదర్శించి కళాకారుడిగా భాసిల్లారు. శ్రీ నాగయ్యగారి రచనలైన పాలడుగుపదాలు.. ఝాన్సీలక్ష్మీబాయి (బుఱ్ఱకథ), పాలడుగు గేయాలు, వీరాభిమన్యు (బుఱ్ఱకథ), పాలడుగు గేయాలు-2, బాలచంద్రుడు (బుఱ్ఱ కథ), భక్తి జనపదాల భవనము, డా।। అంబేద్కర్ (బుఱ్ఱకథ), డా।। అంబేద్కర్ (నృత్యనాటిక), మరియు ఐకమత్యము గేయ రూపకాన్ని ఈ గ్రంథంలో రేఖామాత్రంగా పరామర్శించారు. నటునిగా, పద్య, గేయ, వచన కవిగా.. రచయితగా, ఉపాధ్యాయునిగా నాగయ్యగారు సాధించిన విజయాలను చర్చించారు. సామాజిక తాత్త్విక గేయాలు కూడా రాసి నాగయ్యగారు వాగేయకారుడిగా తన అనుభవాలను అక్షరాలతో నిక్షిప్తం చేసిన సంగతిని ఈ గ్రంథం ద్వారా గ్రహించగలం..

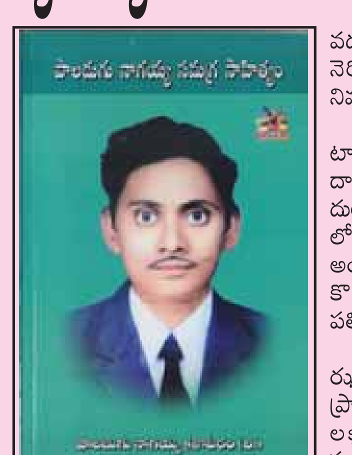

అణగారిన వర్గాలకు అంబేద్కర్‌ను చేరువ చేసేందుకు నాగయ్యగారు అంబేద్కర్ పేరున బుఱ్ఱకథ మరియు నృత్యనాటికను రచించడం విశేషం!

నాగయ్యగారికి రచయితగా బాధ్యతనే కాక.. నిబద్ధత వుండటం విశేషం. కవిగా, రచయితగా, అధ్యాపకుడిగా, గాయకుడిగా, బుఱ్ఱకథ రచయితగా, రంగస్థల కళాకారుడిగా.. ఆకాశవాణి కళాకారుడిగా.. ఆయన చేసిన సేవలు సదా స్మరణీయం అనే విధంగా ఈ గ్రంథంలో సమాచారాన్ని పొందుపరచడంలో ఆయన కూతురు శ్రీమతి పాలడుగు సరజనీదేవి గారి కృషి ప్రశంసనీయం.

"భారత మాత నా భావమందున నిలువు

భావి వెలుగును పొందె భాగ్యము కూర్చుమ్మ" అంటూ "నాలో భారతమాత" గేయాన్ని నాగయ్యగారు రాసిన తీరు బాగుంది. నా మనసు కోవెలలో నీమమతల నిలుపు.. నా శిరము పీఠమున నీ పాదముల నిలుపు.. నా పెదవులపై నీ ప్రేమలను నిలుపు..నీ సెలయేళ్ళ గలగలలు నా గళమున నిలుపు అంటూ ఈ గేయంలో రాసిన పంక్తులు ఆయన ఉత్తమ వ్యక్తిత్వాన్ని.. దేశంపట్ల ఆయనకున్న శ్రద్ధాభక్తులను ప్రశంసించకుండా ఉండలేము.

"భారతీయ రారా" అంటూ నాగయ్యగారు రాసిన గేయంలో వదురు మాటల వదలి సాగరా! పదును ప్రగతిని నిల్పగ రారా అంటూ పిలుపునిచ్చారు. "పుస్తకం" గేయంలో జగతి లోన జయమునొంద పుస్తకము చదవాలనీ.. బ్రతుకు దెరువు తెలుసుకునేందుకు పుస్తకాన్ని చదవాలని హితవు పలికారు.

"దివ్వెల వెలుగు" గేయంలో వనితల పండుగ ఈనాడే.. విలువ తెచ్చినది ఈనాడే.. అంటూ కొనసాగించిన పంక్తులు బాగున్నాయి.

"మనిషి మారాలి" గేయం ద్వారా ప్రేమ పొంగాలి.. మనిషి ప్రియము నింపాలని ఆకాంక్షించారు.

శ్రేయోరాజ్యం రావాలంటే శ్రమకు ఫలితము పొందాలంటే.. శ్రామిక జీవులు కలవాలని అంటూ "ధర్మము నిల్పసాగాలి" కవితను రాశారు.

"వనితల్లారా' కవిత ద్వారా వనితల్లారా లేవండి.. మొద్దు నిదురను వదలండి హద్దుతో బ్రతికే హక్కుల నెరిగి.. వలసలండంటూ పిలుపు నివ్వడం బాగుంది.

బాలలకు ఉపయుక్తంగా ఉండటానికి వీలుగా 'బాపూజీ కథవిందాం'.. 'పాపల్లారా' గేయాలకు ఇందులో చోటు కల్పించారు.మరో గేయంలో అందరు చెప్పినవి ఆలకించరా.. అందులోని మంచితన ము అందుకొను మురా.. అంటూ హితవు పలికారు.

పాలడుగు నాగయ్యగారు రాసిన ఝాన్సీలక్ష్మీ బాయి బుఱ్ఱకథలో ప్రార్థన.. పాటలు బాగున్నాయి. లక్ష్మీబాయి జీవిత చరిత్రను సులభమైన శైలిలో.. తందాన తానె.. సైసై.. భళి భళి అంటూ కానసాగించిన తీరు బాగుంది. ప్రదర్శనకు యోగ్యంగా తీర్చిదిద్దడంలో నాగయ్య గారు చూపిన ప్రతిభను ప్రశంసించి తీరుతాం.

రెండోభాగం 'పాలడుగు గేయాలు' అధ్యాయంలో తెంపవలదురా తెలుగు ఐక్యతను, దేశసమైక్యతను కాపాడండి బొమ్మలను కొనండి, వైకుంఠం చూపిస్తాం, బాధ తీరు వంటి గేయాలను ప్రస్తావించారు.వాటిలోని అంశాలు సామాజిక చైతన్యానికి దోహద పడేలా రాయడంలో నాగయ్యగారి నేర్పరితనాన్ని మెచ్చు కుంటాం. ఆ తర్వాత నాగయ్యగారు రాసిన "వీరాభిమన్యు" బుఱ్ఱకథ, పాలడుగు గేయాలు మూడో భాగం.. బాలచంద్రుడు బుఱ్ఱకథ.. భక్తి జనపదాల భవనము, డా।। అంబేద్కక్ (బుఱ్ఱకథ), డా।। అంబేద్కర్ (నృత్య నాటిక), ఐకమత్యము (గేయనాటిక) లకు ఈ గ్రంథంలో చోటు కల్పించారు.

ఇలా నాగయ్యగారు సంగీత, సాహిత్యాల్లో తమ రచనలు చేసి అందరినీ మెప్పించి ఓ గొప్ప కళాకారుడిగా అందరి హృదయాల్లో కొలువుదీరిన సంగతిని ఈ గ్రంథం ద్వారా తెలుసు కోగలం. నటన, విచిత్ర వేషధారణ సుద్దులు, జానపదాలు, బుఱ్ఱకథలు వంటి అంశాల్లో ఆయన ప్రదర్శించిన గొప్పదనం చూపిన మార్గదర్శనం భావి తరాలకు ఉపయుక&్తంగా ఉండే విధంగా నాగయ్యగారి కూతురు శ్రీమతి పాలడుగు సరోజినీ దేవి తమ సంపాదకత్వంలో ఆయన రచనలను గ్రంథం రూపంలో వెలుగులోకి తేవడం స్వాగతించదగింది. నాన్నకు తగ్గ కూతురులా ఆమె కూడా రచనా వ్యాసంగం పట్ల ఆకర్షితురాలై.. తానుకూడా రచనలు చేయడం అభినందనీయం.

ఓ ఉపాధ్యాయునిగా.. ఉత్తమ సేవలు అందిస్తూనే.. సామాజిక బాధ్యతతో ఓ కళాకారుడిగా, సాహితీకారుడిగా అందరి ఆదరాభిమానాలను చూరగొన్న నాగయ్యగారి జీవితం ఆదర్శప్రాయం. భావితరాలకు స్ఫూర్తిదాయకం.. జానపద బాలల కవిగా.. సామాన్యుల త్యాగయ్యగా వెలుగొందిన నాగయ్యగారి వ్యక్తిత్వం.. నేటి బాలలకే కాక భావి తరాలకు ఎంతో ఉపయుక్తం.. నాగయ్యగారి రచన అయిన.. "మనిషి మారాలి" అనే గేయాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు 2021-22 విద్యా సం।।లో 9వ తరగతి ద్వితీయ భాష తెలుగు పుస్తకంలో పాఠ్యాంశంగా ప్రవేశపెట్టడం.. అన్ని విధాలా సమర్థనీయం.. ఇప్పుడు నాగయ్యగారు లేకపోయినా ఆయన సాహిత్యం అందరికీ ప్రేరణనివ్వడం ఆహ్వానించదగిన అంశం.. ప్రతి గ్రంథాలయంలో.. ప్రతి పాఠశాలలో ఉండదగిన గ్రంథ మిది. ప్రతీ ఒక్కరు చదువదగింది.

ప్రతులకు: పాలడుగు సరోజినీదేవి
ఇ.నెం. 45-63/2 ఎర్రకుంట-
నాచారం-
మేడ్చల్ జిల్లా- 500 076
సెల్: 9248793710

- దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

బడి నానీలు

తరగతి గదికి
ఎంత ఓర్పు!
దశాబ్దాలుగా
వింటూనే ఉంది !

సహనంతో
ఎంత మంది!
తలరాతలను మార్చిందో
ఈ నల్లని హృదయం!

వార్షిక
పరీక్షలోఉత్తీర్ణత!
బ్రతుకు
పరీక్షలో విత్ హోల్డ్!

సందిగ్ధంలో
నేటి విద్యార్థులు!
రెండు భాషల
మేళవింపులతో!

బాల్యపు
స్మృతులను గుర్తుచేసింది!
నిన్నటి
త్రివర్ణ జెండా పండుగ!

-చాపల మహేందర్
9949864152

ఆట కదా బతుకు !!

కాలం వేసే పాచికలకు
కదిలే పావులం.

కోరింది దొరికితే
నిచ్చెనలెక్కే మనసు

దురాశలు పెట్టి
మింగే దుఃఖాలపాములు

జారుతూ పైకెగబాకుతూ
ముగిసిపోయే ఆట

మనిషి జీవితం
పరమపదసోపానం..!!

-పేరిశెట్టి బాబు
9247170800

శిలలపై శిల్పాలైనారు

ఓ చరిత్ర కారులారా...
శతాబ్దపు వీరులారా...
చైతన్య శూరులారా...
శిలలరూపంలో
ఏ ఆచ్ఛాదన లేకుండా
నిశ్చలంగా నిలబడ్డారే!!

మిమ్ములను తిలకిస్తుంటే...
మా తలలు తిరిగి
కళ్లలో నుంచి వెచ్చని
కన్నీటి బొట్లు రాలుతున్నవి...
సంపదతో నిండిన
సామ్రాజ్యాలేలిన మీరే..
ఎడ తెగని కాంక్షతో
విస్తీర్ణాన్ని పెంచుకొని
సుస్థిర స్థానాన్ని నిలుపుకొని
అధికార అహంకారంతో...
ఎన్నో చిత్ర విచిత్ర కృత్యాలతో
విర్రవీగిన మీరేనా...
ఇలా శిలలపై శిల్పాలుగా మిగిలారు!!...

సాధించినాధికారం
శాశ్వతమనుకున్నారు...
చివరికి మిగిలిందేమిటి?
ఏవీ...ఆనాటి అశ్వాలు??
దిక్కులు పిక్కటిల్లే...
జయ జయ ధ్వానాలు...
ఏవీ..యుద్ధబేరి శబ్దాలు!!
ఏవీ..సభాపర్వాల విశేషాలు!!
ఏవీ..అద్భుత అఖండవిజయాలు!!
ఏవీ..మీరు నిర్మించుకున్న
కోటగోడల అంతఃపురాలు!!
ఎక్కడ..అందమైన కాంతల పరివారం!!

మందీ...మార్బలాలు
కదన రంగంలో కదిలిన
మదగజాల... ఘీంకారాలు
ఎక్కడ...మీ పరివారం!!
ఏవీ...తళతళ మెరిసే వస్త్రాలు!!
ఎండకు వానకు తడుస్తూ
నిలబడే ఉన్నారే!!...

నిలువెత్తు విగ్రహాలై..
శతాబ్దాల తరబడి
కదలకుండా మెదలకుండా...
నిశ్శబ్ద చీకటిలో...
నిరుపయోగంగా ఉన్నారే!!

ఏ శక్తీ అడ్డుకోలేదను కున్నారు...
ఏ శక్తి నిన్ను ఆశక్తుణ్ణి చేయదనుకుని
స్వశక్తిని మరిచిపోయి
సమస్యలను కొనితెచ్చుకొన్నారు..
నిర్మించుకున్న సామ్రాజ్యం
పతనమై విచ్ఛిన్నమైంది..
చీకటి నీడలు చిందులేస్తున్నాయి...
అక్షర కాంతులు అడుగంటినవి...
ఆనాటి మీ పాలన అద్భుతమే!!...

ఓనాడు కాలం కన్నెర్రజేస్తుందని
తెలుసుకోలేక పోయారు..
అప్పటి భోగభాగ్యాలను
చూసి మురిసిపోయి
వికృతంగా ప్రవర్తించారు..
రేపటి మాయను మరిచిపోయారు...
చివరికి మిగిలిందేది!!??
ఆరడుగులనేల...!!

రక్తాన్ని చిందించి
నీవు...సాధించిందేది??
ఈ ఆరడుగులే!!...
అనంతమైన చరిత్రలో
అందనంత దూరంలో...
అనర్ఘళం మీ కళల సృష్టి..
చివరికి చేరేది అక్కడికే...
నిరంతరం తరంతరం
చరిత్రలో లిఖించ బడ్డారు!!...
మానవ సమాజంలో సిరులతో
శిలల తరులుగా నిలిచారు!!...

-అంబటి నారాయణ
9849326801

కవితాత్మక నవల

పుస్తక సమీక్ష

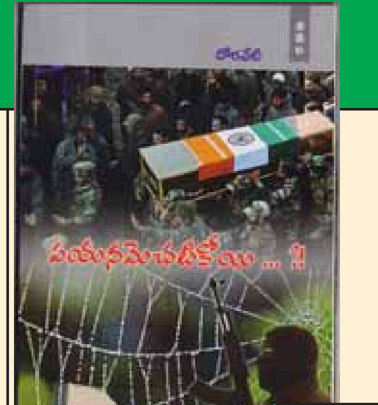

పది కథా సంపుటులు 9 కవిత్వ అమృతధారల వంటి సంపుటులు, 5 నవలలు, 3 వ్యాస సంపుటులతో తెలుగు సాహిత్య లోకాన్ని అలరిస్తు న్నారు దోరవేటి (వి. చెన్నయ్య). అభినవ దాశరథి, బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, సాహిత్య కళారత్నలాంటి అరుదైన, అపురూప బిరుదులు పొందిన వీరు తమ రచనలతో సాంప్రదాయ వాదులను, పిల్లలను పెద్దలను ఆకట్టుకుంటారు. సహజ సిద్దంగా అబ్బిన సాహితీ పటిమ, అధ్యాపక వృత్తితో నిరంతర చింతనకు లోనై మెరుపులు దిద్దుకుంది.

ఈ నవలకు ముందు మాట వ్రాస్తూ ప్రముఖ కవి కథకులు 'తంగేడు' పక్షపత్రిక అసోసియేట్ ఎడిటర్ శ్రీ కాంచనపల్లి గోవర్ధన రాజు 'సంప్రదాయక దుస్తులతో, చెరగని చిరునవ్వుతో, ప్రేమగా, మర్యాదగా పలకరించే దోరవేటిలో ఎన్నో ప్రక్రియలున్నాయి. తగిన శిల్ప నైపుణివుంది' అని కితాబిచ్చారు. అచ్చులో అర్థ శతాబ్దికి దగ్గరవుతున్న నిత్య సాహిత్యారాధకులు దోరవేటి పట్ల ఇది ప్రత్యక్ష సత్యం. కథ అయినా, కవిత అయినా నవలైనా, అందాల పదాల పోహళింపు. రసరమ్య భావాల గుబాళింపు, లయాన్వితమైన కనిపిస్తాయి. ఏది వ్రాసినా, పాఠకు లను ఆసాం తమూ, విడవక చదివించే రమణీ య 'రసజ్ఞత' ఉంది.

ప్రస్తుత నవల పయనమెచటి కోయి..?! లో మధ్య తరగతి మానవులలో కనిపించే తాత్వికత, ఎత్తి కష్టాలు ఎదురైనా పోరాడాల్సిం దేనన్న తెగింపు, కులము మతము, ఏదైనా జాతి యెడ ప్రేమ దేశం పట్ల భక్తి ఉండి తీరాల్సిందే పని చెబుతుంది. ప్రముఖ పత్రికలో సీరియల్‌గా వచ్చింది.నవల సాగినన్ని రోజులు పాఠకులలో ఉత్కంఠ కలిగించటానికి ప్రతి అధ్యాపం చివరి వాక్యం వచ్చే వారానికి ఎదిరిచూ సేలా, చేస్తుంది. పాశ్చాత్య రచయి తలు ఆర్థర్ హెయిలీ, ఇర్వింగ్ వాలిస్, షిడ్నీషెల్టన్ రచనలులా, నవల ఆసాంతమూ, రెండు పాయ లుగా సాగి, పాత్రలు అప్పుడప్పుడు కలుస్తూ, విడిపోతూ, చివరకు అందమైన 'జడ'గా మారినట్లు సుఖాంతమైతుంది. తర్వాతి పేజీలో ఏమవుతుందో అని ఉగ్గబట్టుకుని చదివే పాఠకులు తృప్తిగా విశ్వసి స్తారు.

కథా నాయకుడు ఈశ్వర్ ప్రతినాయకులు ఎజాజ్, అక్బరం నాయకి అందాల రాశి చక్కెర చిలుక కౌముది, పైకి గడుసుగా కనిపించినా నవనీత హృదయవైజయంతి, లా అండ్ ఆర్డర్ పరిరక్షించే ఎస్.ఐ. రవీందర్ హెడ్ కానిస్టేబుల్ మల్లారెడ్డిలు విధి నిర్వహణలో కరుగ్గా చురుగ్గా కనిపించినా, ఆవ్ డ్యూటీ లో ప్రదర్శించే మానవత్వం-నిత్య జీవితంలో కనిపించేవే! తెలంగాణ యువత ఉద్యోగం దొరకక లంచ గొండితనం, ఉన్నత వర్గాల 'పీడన భరించలేక 'అన్నలు'గా మారటం మనం చూసిందే! ఇదే నిరుద్యోగం, బీదరికానికి, మతపిచ్చి తోడు అయి తీవ్రవాదులుగా టెర్రరిస్టులుగా మారి, ఆత్మాహుతి గావించుకోవటం తరుచుగా పత్రికలలో మనం చదూతున్నదే. వీటన్నింటిని సంఘటనల సమాహారంగా మలిచి అందమైన నవలగా అందించారు దోరవేటి.

క్రికోట్‌పిచ్చి, ఫెటింగ్‌లు, యాసిడ్‌దాడులు, ఒక నిరుద్యోగి తల్లి పడే బాధ, వ్యధ, అటు తండ్రి, ఇటు కొడుకు యవ్వనం పట్ల కలిగే సహజమైన ఆకర్షణ, అయినా, హద్దులు మీరనితనం- ఇవన్నీ, రచయిత నిత్య జీవిత గనమంలో చూసి, వ్రాసిన సంఘటనలు, సన్నివేశాలు. చాఇ అనే తెలుగు పండితుడు, ఆయన కుటుంబం విశారదుడనే చారి బావమరిది ద్వారా ప్రతేశపెట్టిన హాస్యం ప్రధాన కథకు అంతగా సంబంధం లేకున్నా, సినిమా స్క్రిప్ట్‌లాగా ఓ సక్సెస్ ఫార్ములా ప్రకారం జొప్పించాడనుకోవాలి. కథా గమనంలో ముస్లిం కుటుంబాలు వాడే ఉర్దూ వాక్యాలు, సంభాషణలు, సహజత్వాన్ని చేకూర్చాయి. రచయిత వైజయంతి ద్వారా Split-Personality మనఃస్తత్వాన్ని బాగా చెప్పారు. ఎవరూ తోడులేని ఏకాకి జీవితంలో కలిగే అభద్రతా భావాన్ని వైజంతి పాత్ర ద్వారా చూపించారు రచయిత. కవులు కవిత్వం వ్రాసినా కథచెప్పినా, నవల అందించినా అబ్బిన పద నైపుణ్యం ఎక్కడో ఓ చోట తప్పక కనబడుతుంది. సింగరాచారి విశారదుల మధ్య సంభాషణలో "వెళ్ళిపోయి" (పే.69) అన్న పదానికి అన్వయించిన అర్థం, విశ్లేషణ, సున్నితమైన హాస్యానికి వాడినట్లు కనిపించినా ఆలోచించ గలిగే వారికి లోతైన భావం స్ఫురిస్తుంది. దరిద్రుడు దరఖాస్తు చేస్తే తప్తరే లేచిపోయింది(పే.76) మర్‌జాయేంగే మజ్‌హబ్ కేలియే (పే.123) లాంటి పదాలు దోరవేటికున్నా ఉర్దూ భాషా పాండిత్య ప్రకర్ష ద్యోతకమవు తుంది. కోపం మహా చెడ్డదనుకుం టాంగానీ, అదీ ఒక్కోసారి మేలు చేస్తుంది. (పే.68) సంగీతానికి భాషా భేదం లేదు (పే.102) కవులకు తాము రచించిన కావ్యాలు పుత్రికలు. అంటే నేనొక కావ్య కన్యకకు తల్లిని కాబోతున్నాను (పే.164) అక్బర్ నామా (పే.20) లాంటి పదాలు వాక్యాలు రసజ్ఞులైన పాఠకులకు జీడీపప్పులా 'మధురంగా' తగుల్తాయి.

సాధారణ కథతోనే అసాధారణమైన, ప్రతిభ చూపిస్తూ దేశభక్తి, మంచితనం, మానవ సంబంధాల మధ్య కనిపించే 'గరిమ' చివరకు అంతా విశ్వ కళ్యాణమేనన్న ముగింపు ఆశావహ దృక్పథాన్ని, జాతియెడ రచయితకు గల ప్రేమను తెలియచేస్తాయి.

కవిత్వం క్లుప్తంగా చెబుతుంది. నవల వివరంగా వివరిస్తుంది. ఈ రెంటి 'మేలు కలయిక' మన పయనం మంచిదారుల వెంట నిరూపిస్తుంది.

ప్రతులకు:దోరవేటి
2-315/బి/45
బేనర్జీ స్లోప్స్, జల్‌పల్లి
హైదరాబాద్-500 006
సెల్: 99636 83558

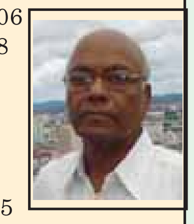
- కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

గొప్ప

చేత కన్న' చేయూత" గొప్ప
సమస్య కన్న" పరిష్కారం" గొప్ప
సంక్షోభం కన్న "సంకల్పం" గొప్ప
దోపిడీ కన్న "దానం "గొప్ప
చీకటి కన్న "వెలుతురు "గొప్ప
చీత్కారాల కన్న" చిరు సహాయం" గొప్ప
ఆత్మ వంచన కన్న "ఆత్మగౌరవం" గొప్ప
ఆందోళన కన్న" ఆనందం"గొప్ప
అవహేళన కన్న" ఆదరణ "గొప్ప
అవమానం కన్న "అభిమానం" గొప్ప
అసహనం కన్న "సహనం" గొప్ప
అరాచకం కన్న "అభివృద్ధి "గొప్ప
సంఘర్షణ కన్న "సమన్వయం" గొప్ప
సంక్షోభం కన్న "సంక్షేమం" గొప్ప
కఠినత్వం కన్న "కారుణ్యం "గొప్ప
కరువు కాటకాల కన్న "పాడిపంటలు" గొప్పవ్యక్తి
వ్యక్తి కన్న "దేశభక్తి "గొప్ప
సంకుచితత్వంకన్న"సమరసత" గొప్ప
వ్యక్తి వికాసం కన్న "సమాజ వికాసం" గొప్ప
పదవి కన్న "పార్టీ "గొప్ప
వ్యక్తి కీర్తి కన్న "దేశకీర్తి "గొప్ప
విదేశీ కన్న "స్వదేశీ "గొప్ప
సాంప్రదాయం కన్న "సంస్కృతి"
గొప్ప ఆశ కన్న "ఆశయం" గొప్ప
శతృత్వం కన్న "స్నేహితము" గొప్ప
విరోధం కన్న "విశ్వాసం" గొప్ప
పతనం కన్న" ప్రగతి "గొప్ప
వ్యక్తి సంపద కన్న "జాతి సంపద" గొప్ప
ఉగ్రవాదం కన్న "ఉద్ధరణ వాదం" గొప్ప
మారణ హోమం కన్న "మానవీయత "గొప్ప

-నేదునూరి కనకయ్య
9440245771

దేశ భక్తి పై నానీలు

జెండాకు
హారతి
దేశానికి
నిరతి.

మన దేశం లో
అనంత సృజన
ఎందుకు
విదేశీ భజన.

మదినిండా
దేశ భక్తి
చాటుకోవాలి
యువ శక్తి.

వీరులకు దేశం
పుట్టిల్లు

ధర్మం సదా
వర్ధిల్లు,

గాంధీజీ
కాదొక వ్యక్తి
దేశానికి
కావాల్సిన శక్తి

జెండాపై
అభిమానం
దేశం కోసం
ప్రాణం

జెండా
పండగ
దేశ భక్తి
మొందుగ.

పెరగాలి
దేశం పై మోహము
తొలగాలి
విదేశీ వ్యామోహము.

-శిష్టి శేషగిరి
9290652632

సరస్వతీ నగర్ అంగన్ వాడి కేంద్రం...

నిరుపేదల నిరాశల
నిట్టూర్పు సెగల బ్రతుకులు?.
జల్సాల,వింతకోరికల
సిటీలక్జరీ లైఫ్ లు....
పబ్ లు ,బార్ల
బెంజ్ కార్ల గురించే తెల్వని
చీకటీవెలుగులు
పగలు ప్రతీకారాలు
ఈ మాయా ప్రపంచం
మతలబసలు తెల్వని
నువ్వులు పూసిన మల్లెలు
ఏ మకిలీ అంటని పసి మనసుల
అంగన్ వాడి కేంద్రం అది
రిక్షావాడు ,కూలీవాడు
బిక్షగాడు,బొమ్మలమ్ముకునేవాడు
ఇంజనీర్,సాఫ్ట్ వేర్
గవర్నమెంటు టీచర్,ఆమ్ ఆద్మీ
అందరి మనసుదోచిన
అంగన్ వాడి కేంద్రం అది
గుడిసే నుండిఅపార్ట్ మెంట్ దాక
నడిచి వచ్చే చదువుసందెలగుడి అది
మమకారంవల్లే వేసుకుంటున్న బడి
ం,ః,అ,ఆలు,అఆలు
ఎక్కాలు,'కకా' గుణింతాలు
తరలిపోని వసంతాలు
అల్లిబిల్లి మాటలు
అలసటరాని ఆటపాటలు
ఇరుకు గదుల్లోవిశాల భావం
నాలుగు గోడల్లోనవలోకం
సమసమాజం మోడ్రన్ రూపం
పేద ,ధనిక సమానమైన రేఖాంశం అది
మార్పు కలలుగన్న
స్వప్నదేశం అది.

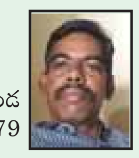
-రమేశ్ నల్లగొండ
8309452179

ఎప్పటికీ చెరిగిపోనిది

సమస్యల జడివాన
కుటుంబ గూటిని ముంచెత్తినా
గొడుగు దివ్వెయై
నిస్వార్థ అభయహస్తమందిస్తుంది.
కష్టాల కొలిమికి
తేనె మనసు కకావికలమైనా
చల్లని లేపనమద్ది
కొండంత స్వాంతన చేకూరుస్తుంది.
పవిత్రమైన గంగా జలములా
త్యాగనిరతికి ప్రతీకయై
స్వచ్ఛమైన మంచులా
స్నేహపు మధురిమలను పూయిస్తుంది.
తేనె తీయదనములా
మానవతతో మెరుస్తూ
కోకిల గానంలా
జీవిత వీణను మీటుతుంది.
గుండెలు వేరైనా చప్పుడు ఒక్కటియై
కన్నులు నాలుగైనా చూపు ఒక్కటిగా
ఎప్పటికీ చెరిగిపోనిదై
మనసు మందిరాన్ని
పులకింపజేస్తుంది

-పిల్లి హజరత్తయ్య,
9848606573

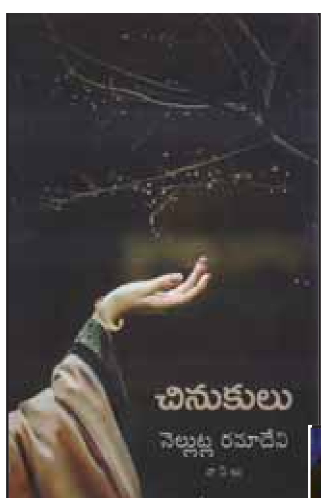

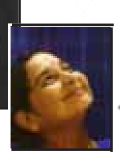
సెల్: 9440622781

అమ్మ
నిరంతర శ్రమ గీతం
ఇంకిపోని
కన్నీటి జలపాతం!

పిల్లలు మానేశారు
నిక్కర్లు
పెద్దలు తొడుక్కుని
కొడుతున్నారు చక్కర్లు!

కొత్త వైరస్ ఆట!
ఊరంతా జబ్బు చేసింది
డాక్టర్లకు
డబ్బు చేసింది!

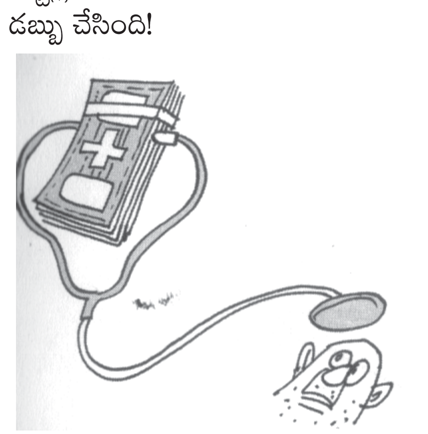

కన్న ప్రేమ
కనుల వాలే కల
కమనీయ దృశ్యం
ఎవరి భాగ్యం వారిదే!

ఇప్పుడు
అందరి చేతుల్లో యాపిలే
ఆరోగ్యం మాత్రం
పగటి కలే..

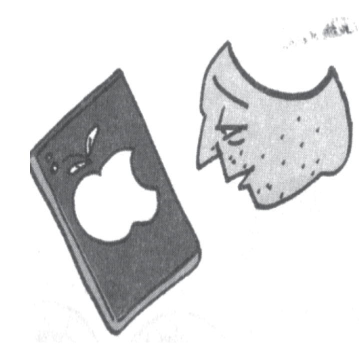

తిరుగ బడ్డ అరకలు

దుక్కులు దున్నిన ఆ చేతులు
దుడ్డు కర్రలై ఎదురు తిరిగినయి
కలుపు తీసిన చేతులు
పత్తి విత్తనాలు విత్తినయి
పురుగుమందు తాగి బేజారైన
రైతన్నలను చూసి చలించీ
తిరుగబడ్డ అరకలు.

చావుకు సిద్ద పడ్డ తండ్రీ కొడుకుల కోసం
ఊరు ఊరంతా కదిలింది
పొలాల్లో వుండే రైతాంగమంతా
రోడ్డెక్కి ముక్త కంఠంతో నినదించింది

చేన్లో తిరుగ బడ్డ జనాన్ని చూసి
పొలం విడిచి పరుకల్లు పట్టిన
భూ బకాసురులు
చేతులు తాకితేనే! చేన్లఎగబడి,
దుక్కులు దున్నిన నాగళ్లు

మదన పడ్డ మనసులకు
మనోధైర్యం నింపిన మానవీయం
చేతులు చాచి ఓదార్చిన
మట్టి మనుషుల ప్రాణ స్పర్శ
బతుకు బండి బురదలో దిగబడితే
భుజం భుజం కలిపి ఒడ్డుకుచేర్చి
చేయుత నిచ్చిన మనిషితనం

భూతల్లిని నమ్ముకున్న
కర్షకుల కలల అలలు
అమాంతం అంతమైనపుడు
ఎత్తు పల్లాలు ఎరుగక
ఎదురు తిరిగిన ఊరది
సాముహికంగా సాగిన
అరకల పరుగులకు
తోకముడిచిన భూకబ్జాదార్లు.

దూర దాటిన దండును చూసి
కదిలి వచ్చిన అధికార గణం
పచ్చని నోట్ల కట్టల బరువుకు
సరితూగని అధికార న్యాయం
అన్నదాతకు అగచాట్లు అల్లుతున్న
ధర్మంలేని ధరణి విధానం.
(భూకబ్జాతో పురుగు మందు తాగిన తండ్రీకొడుకులు తిరుగబడ్డ కజ్జర్ల ఊరు)

-బొల్లారపు బాబన్న
9440654583

ఓ మనిషీ మేలుకో

ఓ మనిషీ మేలుకో!
కాలం కదులుతోంది
దీపం వుండగానే
ఇల్లు చక్కదిద్దుకోవాలి
సూర్యుడే దీపం
పగలే నడిచే కాలం
రాత్రి నిద్ర
చంద్రుని చల్లదనంలో
ఇంకాస్త ముందుకు
కదులుతోంది
గాలి పెనుగాలై
వీయక ముందే
నీరు ఉప్పెనై
పొంగక ముందే
పుడమి తల్లి
భారంగా కదలక ముందే
ఆకాశం మబ్బులతో
కమ్మేయక ముందే
నిప్పు దావానలంలా
రేగక ముందే
కట్టెలు పానుపుపై
పవళించే రోజు
రాకముందే మేలుకో
ఆగని కాల ప్రయాణంలో
ఆగిన ఊపిరి ఆత్మ
అంతరాత్మ లో
కలవక ముందే
నీ పనులన్నీ చక్కబెట్టుకో
మేలుకో ఓ మనిషీ మేలుకో!

-రావులపాటి నాగమణి,
9381690364

పెద్ద బాల శిక్షలాంటి కావ్య శాస్త్రం

ఎన్నటికీ వన్నె తగ్గని శేషేంద్ర సాహిత్యం

తెలుగు సాహిత్యానికి శ్రీశ్రీ తర్వాత గుర్తుకి వచ్చే ఏకైక మహాకవి గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ. ఇద్దరూ సమానమైన ప్రతిభ కలవాళ్లు. అంతేకాదు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌కి దూరంగా మెదిలిన వాళ్ళు. ముఖ్యంగా శేషేంద్రని సాహిత్యంలో అధ్యయనం చేయకుండా; వారి సూచనలు పాటించకుండా ఎవరూ రాయడానికి ఏమాత్రం పూనుకోలేరు. ఒకవేళ విస్మరించినవాళ్ళు ఎదుగుదల, లేకుండా ఎక్కడవేసిన గొంగళి అక్కడనే చందంగా ఆగిపోతారు. బలహీన రచయితలుగా మిగిలిపోతారు. అలా కవులు ఆగిపోకూడదనే భావనతోనే యుగ కవి శేషేంద్ర మనకి ఆధునిక కావ్యశాస్త్రంగా ఉద్దేశింపబడిన 'కవిసేన మేనిఫెస్టో' అందించారు. ప్రపంచంలోనే ఇంతటి విలువైన శాస్త్ర గ్రంథం సాహిత్యానికి సంబంధించి లేదని; మరి రాదని చెప్పడంలో నేనేవి? అతిశయోక్తిని ఆశ్రయించడం లేదు. ఉన్న విషయం నిక్కచ్చిగా చెప్తున్నాను అంతే. ఇందులో ఎలాంటి శషభిషలకీ ఆస్కారం లేదు. కాదన్న మాదన్నలు ఎవరైనా ఉంటే వారిది అధోగమన భావజాలంగానే భావించి వారికి ఒక నమస్కారం పెడ్దాము. శేషేంద్ర గురుతుల్య సూచనలకి అడ్డుతొలగమని మరీ ప్రార్థించడంలో తప్పులేదు. సాహిత్యంలో సంస్కారం ఒకరికి నేర్పించేది కాదు. చెప్పినా అబ్బేది కాదు. శేషేంద్రని ఎలాంటి రంగు కళ్ళజోళ్ళు లేకుండా అధ్యయనం చేస్తే అట్టివారు బాగుపడ్డారు. గుర్రాన్ని నీటి దాకా తీసికెళ్ళగలం తప్ప తాగించలేము. అట్లనే శేషేంద్ర వారి ఔన్నత్యం గురించి ప్రకటించగలమేగాని వారి సూచనలు కవిత్వ రచనలో పాటించగలమని చెప్పగలవేగానీ, ఎవర్నీ బలవంతం చేయలేము. అది అవసరం కూడా! అయితే గుర్తు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది కనుక కొద్దిగా 'కవిసేన మేనిఫెస్టో' గురించి మాట్లాడుకుందాము. అవసరం ఉంది కనుక కొద్దిగా 'కవిసేన మేనిఫెస్టో' గురించి మాట్లాడుకుందాము. కవిసేన మేనిఫెస్టో మొదటి ముద్రణ 1977లో జరిగింది. నాల్గవ రివైజుడ్ ముద్రణ జనవరి 15న 2022లో మళ్ళీ ఓ వసంతంలా మన ముందుకి వచ్చింది. అంతేకాదు ఈ గ్రంథాన్ని ఆన్‌లైన్‌లోనూ ఉంచటం ఎంతో శుభపరిణామం. అంటే తిరిగి 45 సంແరాల తర్వాత మన ముందుకి రావటం వెనకాల ఆ గ్రంథ ఔన్నత్యం, దాని ప్రాసంగికత ఎంత ఉదో గమనించదగ్గ అంశమే కాదు, వివేచన చేయవలసిన సందర్భం చాలా ఉందని గుర్తు చేసుకుందాం. ప్రాచీన అలంకార శాస్త్రాలని మధించి; ఆధునిక మార్క్సిస్ట్ దృక్పథంతో శేషేంద్ర తన అభిప్రాయాలను ముక్కుసూటిగా చెప్పి ఓ అధ్యయన శాస్త్రంగా ఈ వ్యాసాలను అపార పాండిత్యంతో రచించారు. కవిత్వం ఎవడయినా రాయవచ్చనీ పుట్టుక దాన్ని నిరోధించలేదని శేషేంద్ర స్పష్టం చేశారు. కవిత్వ సిద్ధికి నూతన ప్రతిపాదనలు ఆవిష్కరించారు. సామాన్య జనుల్లో సుషుప్తిథ, కవిలో జాగృత థ ఉంటుందని గుర్తు చేశారు. కవిత్వానికి సామాన్య అనుభూతి పనికిరాదని, విలక్షణ అనుభూతి కావాలని చెపూ జగన్నాథుడు చెప్పిన విలక్షణ వ్యుత్పత్తి గురించి చర్చించాడు. పాండిత్య సముజ్వలిత అనుభూతీ; అనుభూతి ప్రజ్వల్విత పాండిత్యమూ కవికి అవసరమనే భావనతో కావ్య వి?మాంస కారుడైన రాజశేఖరుడి, "ప్రతిభా వ్యుత్పత్తి మిథః సమవేతే శ్రేయసౌ" అనే సత్యాన్ని చర్చించాడు. ప్రాచీన అలంకార శాస్త్రాలపైన కనీస అవగాహనని కలిగించే విధంగా రచించిన పెద్ద బాలశిక్ష లాంటి పుస్తకం ఇది. కొత్తగా సాహిత్య విద్యార్థులని ఉద్దేశించే ఈ ఆధునిక కావ్యశాస్త్రమే రచిచంటంలో శేషేంద్ర ఎంతో శ్రమ తీసుకొని తన అపారశాస్త్ర, సాహిత్య విజ్ఞానాన్ని కవిసేన మేనిఫెస్టోలో పొందుపరిచాడు. అందుకు మనం శేషేంద్రకి ఎంతో రుణపడి ఉన్నాము.

శేషేంద్ర అసలు కవిత్వమే ఒక విచిత్ర భాష, సామాన్య భాష కంటే భిన్నమైనది. కనుక అందరికీ అర్థం కావాలని గాని ఉత్తర్వు చెయ్యడం సాహిత్యంలో తుగ్లక్ పరిపాలన అవుతుందని నిర్వచించాడు. అప్పటిదాకా ప్రచలితమవుతున్న సాహిత్య ధోరణిని ఎండగట్టాడు. అర్థం అవడం అవకపోవడం అనేది కవిత్వానికి సంబంధించిన విషయం కాదనీ, అర్థం అవడం భాషకు సంబంధించిన విషయంగా తేల్చిపారేశాడు. కానీ ఈ రోజుకి కవిత్వం అర్థం కావాలనే నిర్ణయకర్తలు మనకి విమర్శకులుగా తిరుగుతున్నారు. వారు ఈ నాటికీ శేషేంద్రని అర్థం చేసుకోలేదని తెలుస్తున్నది. రాజకీయ భావజాలాల వ్యాప్తికి కవిత్వం, ఒక సాధనం కాదు; అందుకు వేరే ప్రక్రియలు కోకొల్లలు వుండంగా; కవులను ఇంకా వారి రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసమే తర్ఫీదు ఇవ్వటం శేషేంద్ర గర్హించాడు. వద్దని వాదించాడు. అది ఆనాటి విప్లవ శ్రేణులకి ఆగ్రహం కలిగించింది. తమ విప్లవ ప్రయోజనాలకి శేషేంద్ర అడ్డంకిగా మారాడని కవిసేన మేనిఫెస్టో వి?ద ఆనాడు దుమ్మెత్తి పోశారు. వాళ్ళకి తగ్గట్టుగా అంతే స్వరంతో తీక్షణంగా శేషేంద్ర తన వ్యాసాలలో సమాధానాలు ఇచ్చాడు. వాళ్ళ అట్లకి తిట్లతోనే ఎదుర్కొన్నాడు. సోమసుందర్ లాంటి పెద్దలు శేషేంద్ర ఈ తట్ల పురాణంకి దూరంగా ఉండాల్సిందని తీర్పు ఇచ్చారు. కానీ శేషేంద్రలోని మార్క్సిస్ట్ తన తిరుగుబాటు జండాని ఏ మాత్రం దించలేదు. ఇది ఆనాటి తెలుగు సాహిత్య వాతావరణం ఏ విధంగా ఉందో చెప్పటానికి మాత్రవే నా జ్ఞాపకాలని ఇక్కడ పొందుపరుస్తున్నాను. ఆ రోజుల్లో శేషేంద్ర పైన చాలా తీవ్రమైన దాడి జరిగింది. శేషేంద్రని, ఆయన ఖ్యాతిని నిలువరించటానికి ఈ రోజునా అంతఃపుర కుట్రలు జరగటం ఎంతో శోచనీయం. 1987 ప్రాంతంలో ఆంధ్రజ్యోతి వారపత్రికలో కామోత్సవ్ నవల సీరియల్‌గా వచ్చింది. శేషేంద్ర కన్నుమూసిన తొలిరోజుల్లో కొందరు కామోత్సవ్ మేము రాశామంటే మేము రాశామని బురద జల్లారు. జనవరి 2021లో కామోత్సవ్ మూల రచన తొలిముద్రణగా బైటకి వచ్చింది. అభూత కల్పనతో వచ్చిన నకిలీ కామోత్సవ్ అసలు కామోత్సవ్‌కి తేడాని విమర్శకులు గుర్తించి శేషేంద్రకి న్యాయం చేశారు. కానీ ఈ అన్నింటి కుట్రలని శేషేంద్ర కుమారుడు సాత్యకి ఒంటి చేత్తో ఎదుర్కొంటున్నాడు. శేషేంద్ర రచనలని ప్రజలకి దగ్గరకి చేర్చి కుమారుడిగా తన బాధ్యతలు నెరవేరుస్తున్నాడు. ఇది ఇలా ఉండంగా... శేషేంద్ర వెలుగునీడలో - నాన్నతో నా అనుభవాలు అంటూ మరెవ్వరో రాసిన పుస్తకం ఆయన పెద్ద కుమారుడి పేరిట వెలువడింది. అందులో శేషేంద్ర వ్యక్తిగత జీవితంపై దారుణంగా బురద చల్లటం జరిగింది. ఈ అంతపుర కుట్రలు ఎన్ని జరిగినా శేషేంద్ర సాహిత్యం ఎన్నటికీ వన్నె తగ్గదు. ఆయన సాహిత్యం అజరామరం.

(శేషేంద్ర 30 వే నెల వర్ధంతి సందర్భంగా)

- సాగర్ శ్రీరామ కవచం
98897 73934

శ్రమ జీవులు - పారిశుద్ధ్య కార్మికులు!!

పట్టణాన్ని రమ్యంగా తీర్చిదిద్దు వారు ..
పరిశుభ్రతనే సేవగా భావించువారు ..
పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించువారు..
శ్రమజీవులు వారు..
ప్రజల సేవకులు వారు...
స్వచ్ఛమైన వాతావరణాన్ని
అందించువారు.. నిర్మించువారు...
అపరిశుభ్రత నిర్మూలనకై
నడుం బిగించిన వారు..
తమ ప్రాణాలు పణంగా పెట్టి
మన ఆరోగ్యాన్ని రక్షించువారు..
బతుకు బండిని నడిపించుకొనుటకు
అష్ట కష్టాలు పడేడివారు..
చెత్త బండిని మోసుకెల్లుటకు..తీసుకెళ్ళుటకు..
పడరాని పాట్లేన్నో పడేడివారు .
చాలీచాలని వేతనాలతో బ్రతుకునెల్ల దీయువారు
వీధుల్లో గాయపడిన మీకు తగిన రక్షణ ఏది?
మీ బాధలు వినెడి నాథుడేడి.?
మీ హృదయావేదనలు కనెడి నాథుడేడి?
మీరు కార్చేడి కన్నీళ్ళకు కనికరం చూపని
కసాయి లోకమిది.
ఎన్ని ప్రభుత్వాలు వచ్చినా
మీ బ్రతుకులు మార్చకపాయె
ఏ నాయకుడేలిన గాని ,
మీ గూర్చి తలపడాయె
(రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని - పనిచేసే శ్రమ జీవులారా - మీకు వందనాలు)

-జక్కుల శివ ,
ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థి.

హిమగిరి శిఖరాలు..!!

గగనాన్ని తాకుతూ వెండికొండలు
ఆ మంచు మబ్బులకు ఆవాసాలు
కరిగి గలగలపారే గంగాప్రవాహాలు
విభూతి భూతి ఏలే హిమ గిరులు.

తిరిగిరానిదే తరిగి పోయే వయసు
బాల్యకౌమార యవ్వన వృద్ధాప్యం
నాలుగతుకుల తానురా ఆయువు
కరిగిపోయే హిమశిఖరమే బతుకు

నవమాసాలశిఖరంపై నరుడిజన్మం
మంచుకొండలా చల్లనైన తల్లిగర్భం
కరగదుతరగదు కొండంతకన్నప్రేమ
ఏజన్మకైనా హిమశిఖరమేగా అమ్మ.

ఆ గుండెల నిండా కొండంత ధైర్యం
కష్టనష్టాలెన్నో తట్టుకునేంత స్థైర్యం
తొణకిసలాడే చిరునవ్వుల నగము
అంతెత్తు హిమగిరి శిఖరమే నాన్న

-పేరిశెట్టి బాబు
9247170800

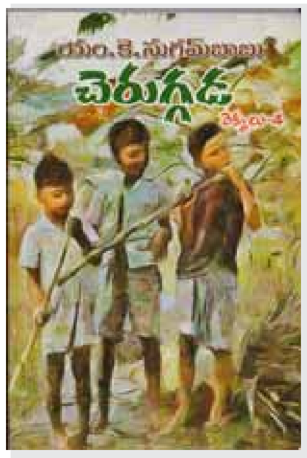

చెప్పింది చెప్పినట్టే
చెబుతోంది చిలక
ఆలోచించు
కొంచమైనా-
పలుకు నేర్చి
లాభమేమి?

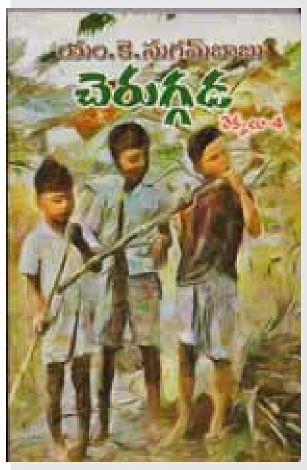

ఎన్ని డిగ్రీలు
చదివినా
మరెన్నో దేశాలు
తిరిగినా-
వదలదేం
పిలక?

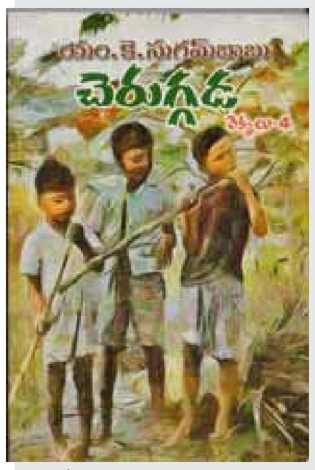

మంచిని
ఎంచలేవు
చెడును
చూడలేవు-
మింగేదెందుకు
ముప్పూటలా?

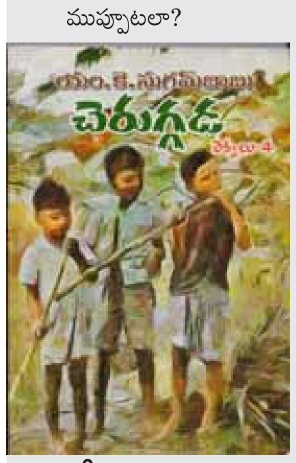

రోట్లో తలబెట్టేది
నువ్వు
రోకలికి
భయపడేది నువ్వే-
సేమ్యా పాయసమా
సాహసం?

'రెక్కలు' కవితా ప్రక్రియ స్రష్ట

ఎంకే సుగమ్ బాబు కన్నుమూత

పైగంబర కవుల్లో ఒకరైన 'రెక్కలు' కవి మహబూబ్ ఖాన్ అలియాస్ సుగమ్ బాబు (78) మంగళవారం హైద రాబాద్‌లో కన్నుమూశారు. రెండేళ్లుగా ఆయన వృద్ధాప్య సమస్యలతో బాధపడుతున్నారు. స్వస్థలం గుంటూరు జిల్లా కొరటపాడులో మంగళవారం ఆయన అంత్యక్రి యలు జరిగాయని కుటుంబ సభ్యులు ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. 1944 ఏప్రిల్ 1న ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని గుంటూరులో సకినాబీబీ, ఫరీద్‌ఖాన్ దంపతులకు జన్మించారు. ఆయనకు భార్య, కుమార్తె, ఐదుగురు కుమారులు ఉన్నారు.

పైగంబర కవిత్వం నుంచి విరసంకు..

సుగమ్‌బాబు అసలు పేరు మహబూబ్‌ఖాన్. ఆంధ్రా క్రిష్టియన్ కాలేజీలో డిగ్రీ పూర్తి చేశారు. అనంతరం సినీరంగంలో అవకాశం కోసం ప్రయత్నించారు. 1963 డిసెంబర్ 'భారతి' మాసపత్రికలో మట్టి బొమ్మ' కవిత ప్రచురణతో ఆయన రచనా వ్యాసంగం ప్రారంభించారు. 1969లో పైగంబర్ కవితోద్యమాన్ని ప్రారంభించిన ఐదుగురిలో సుగమ్‌బాబు ఒకరు. అందులో భాగంగా ఓల్గా, దేవిప్రియ, కమలాకాంత్, కిరణ్, సుగమ్ కలిసి 'యుత సంగీతం' 1970లో 'యుగ చైతన్యం' సంపుటిలను వెల్లడించారు. 2004లో రెక్కలు పేరిట మినీ కవిత్వ ప్రక్రియన రూపొందించి వ్యాప్తి చేశారు. విరసంలో ఆవిర్భావం తర్వాత అందులో చేరారు. విరసంలో ఉండగా మద్రుసు వెళ్లి దర్శకుడు తిలక్, కవి ఆత్రేయ, నిర్మాత ఎంఎస్‌రెడ్డి వద్ద పనిచేశారు. ఆ క్రమంలోనే 'కొల్లేటి కాపురం' చిత్రానికి కొన్ని పాటలు రాశారు. మద్రాసులో ఇమడలేక తిరిగి హైదరాబాద్ వచ్చి ఆంధ్రభూమిలో పాత్రికేయునిగా విధులు, నిర్వర్తించారు. 1984లో తీసిన గురజాడ అప్పారావు జీవితం, సాహిత్యం డాక్యుమెంటరీకి నంది అవార్డు లభించింది. 'చరలో సెలయేరు' 'విప్లవం', 'మంట' వీరి కవితా సంపుటాలు. ఆయన 'రెక్కలు' కవితా సంకలనం 'వింగ్స్' పేరుతో ఇంగ్లిష్‌లో అనువాదం అయ్యింది. సుగమ్‌బాబు మృతి పట్ల కవి. కె.శివారెడ్డి తదితరులు నివాళి అర్పించారు.

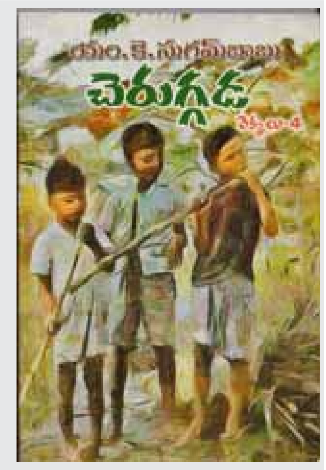

అత్యాశలకు
అడ్డేముంది
కోరుకున్నది
అందితే చాలా?
చర్మానికి చేటు
అతిగోకుడు!

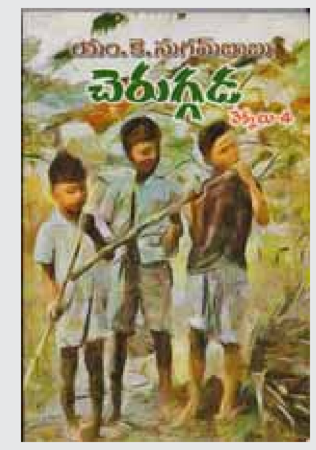

వయసొచ్చింది
కానీ
రాలేదు
బుద్ధి-
రుచి ఎరుగదు
గరిట!

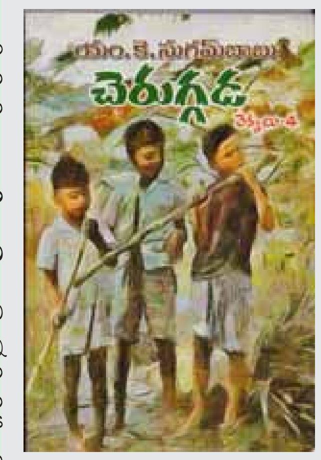

ఆయువు గురించి
ఎవరు చెబుతారు
ఉన్నంత వరకే
ఊపిరి-
ఏరుతువైనా
ఎన్నాళ్లు?

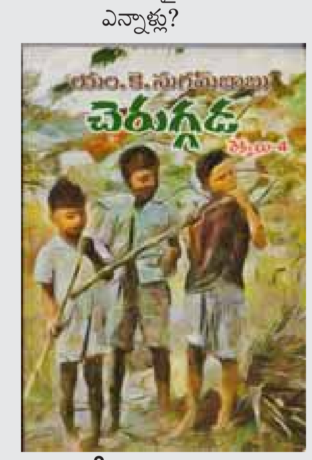

రోగి
సహకరిస్తేనే
వైద్యుని శ్రమకు
ఫలితం-
ప్రాణం పోస్తుంది
కాలకూట విషం!

రెక్కల లక్షణంతో కొత్త వచన కవితా నిర్మాణం

జులై 5, 2018 నేటినిజం పత్రికలో 'నీలమొక్కటి చాలు' పుస్తకంపై ప్రముఖ కవి, విమర్శకుడు రమణ వెలమకన్ని రాసిన సమీక్ష

1960-70 దశకంలో నేను విద్యార్థిగా వున్నప్పుడే పత్రికల్లో విస్తృతంగా అచ్చువుతున్న సుగమ్‌బాబు కవితల్ని చదివేవాణ్ని. అప్పట్నుంచి సుగమ్‌బాబు కవిగా నాకు తెలుసు. కానీ నేనెవరో ఆయనకు తెలీదు. అయిదు దశాబ్దాల కాలంలో విరసం కవిగా, పైగంబర కవిత్వోద్యమ సారధిగా, తాను నిర్మించిన డాక్యుమెంటరీ చిత్రానికి బంగారు నంది గ్రహీతగా, 'రెక్కలు' కవితా ప్రక్రియ సృష్టికర్తగా, జర్నలిస్టుగా ప్రస్థావిస్తూ చివరకు తాను ఎక్కడ మొదలెట్టాడో అదే.. వచన కవిత్వం ఒడిలోకి వచ్చి పడి తాజాగా 'నీల మొక్కటి చాలు' శీర్షికన ఓ కవితా సంపుటి ఆవిష్కరించారు. ఆయన జీవితం వడ్డించిన విస్తరేం కాదు. అన్ని ఒడిదుడుకుల్లోనూ కవిత్వంతోనే సేదతీరుతు, ప్రతి మలుపులోను తాత్వికతను చేదుకుంటు గుబాళిస్తున్న వ్యక్తిత్వంతో తనను తాను తీర్చిదిద్దు కున్న నిగర్వి. ఒక కవి కవిత్వాన్ని విశ్లేషించే ముందు.. అతని వ్యక్తిత్వాన్ని ఆలింగనం చేసుకుంటే కవిగా అతను సంపూర్ణంగా ఆవిష్కరించబడ్తాడని నా విశ్వాసం.

ఆరు సంవత్సరాలైందనుకుంటా. నన్ను నేను పరిచయం చేసుకుని నేను రాసిన 'జీవన సందర్భాలు' నానీల సంపుటిని సుగమ్‌బాబు చేతికిచ్చాను. చాలా బాగున్నాయని ఫోన్ చేశాడు. ఆ పుస్తకాన్ని ప్రముఖ కవి తిరునగరికిచ్చి చదవమన్నాడు. ఆయనకు నచ్చి 'ముంబయివన్'లో సుదీర్ఘ సమీక్షా వ్యాసం రాశారు. ఆ సమీక్షను చదివిన ఆధ్ర సారస్వత సమితి, మచిలీపట్నం వారు 2012 సం॥ ఉత్తమ నానీల సంపుటిగా ఎన్నిక చేసి నాకు పురస్కారాన్ని అందించారు. యిదో అపూర్వ అనుభవం. ఓ రెక్కల కవి మరో నానీల కవిని అక్కున జేర్చుకున్న సందర్భం. గొప్ప కవిత్వం ఎవరైనా రాయొచ్చు. కాని గొప్ప వ్యక్తిత్వం సంతరించుకోవడం కొందరికే సాధ్యం. ప్రక్రియతో సంబంధం లేకుండా కవిత్వం ఎక్కడుంటే అక్కడ ప్రశంసించడం సుగమ్‌బాబు వ్యక్తిత్వం. అప్పట్నుంచి ఆయన నాకు మరీ దగ్గరయ్యాడు. యిటీవలే విడుదల అయిన సుగమ్‌బాబు 'రెక్కలు' సమగ్ర సంపుటంలో రెక్కల సృష్టికర్తగా, కవిగా ఆయన విరాట్ స్వరూపం సాక్షాత్కరిస్తుంది. దశాబ్దంన్నర కాలంగా సాహితీ లోకంలో గొప్ప లఘు కవితా ప్రక్రియగా స్థిరపడి వందలాది కవుల్ని అక్కున జేర్చుకుని అప్రతిహతంగా దూసుకుపోతున్న మినీ కవితా రూపం యిది. పిడికెడు అక్షరాల్లో కడివెడు భావాన్ని, గుమ్మరించగల ప్రక్రియ యిది. క్లుప్తత, స్పష్టతతో బాటు తాత్వికత దీని ప్రత్యేకత.

యిక్కడ రెక్కలు ప్రస్తావన ఎందుకంటే.. పదిహేను సంవత్సరాలుగా రెక్కల్ని ధ్యానిస్తు, శ్వాసిస్తు తాపస్విలా కవిత్వాన్ని పలువరిస్తున్న సుగమ్ వచన కవితల్లో రెక్కల ప్రభావం కొట్టొచ్చినట్టు కనబడ్తుంది. కొన్ని కవితలు విస్తరించిన రెక్కల్లా స్ఫురిస్తాయి. కవితలోంచి ఒక అక్షరం తీసేసినా లేదా మరో అక్షరం జతచేసినా కవితా రూపం, అర్థం మారిపోతుం దేమోనన్నంత బిగువు. ఎక్కడా Looseness గోచరించదు.

మానవ సంబంధాలను నిర్వచిస్తు 'స్పర్శ' పేరిట ఓ కవిత రాశాడు. "ఒక పలకరింపు, ఒక ఆలింగనం ఒక వెచ్చని స్పర్శ.. అబ్బ ఎంత హాయిని యిస్తాయి. ఆ మాత్రం హాయిని స్వంతం చేసుకోలేకపోతే ఏం మిగిలినట్టు.. ఏం సంపాదించినట్టు?" యిదీ కవిత సారాంశం. ఏమని వ్యాఖ్యానిస్తాం? ఆస్వాదించడం తప్ప.

"రాత్రి ఆలోచనలు/ ఉండలు చుట్టి విసిరేసిన/ చిత్తు కాగితాలు-/ ఎంత నిస్పృహ/ ఎంత నిరాశ/ మగతలోకి గుంజేసుకుంటా" యిదీ కవితా నిర్వహణ.

"పొద్దునకల్లా/ పొడుచుకొచ్చే సూర్యుళ్ళు/ పాతిక మంది" యిదీ ముక్తాయింపు. కవిత్వోద్భ వ దృశ్యాన్ని ఆవిష్కరించిన తీరు గమనించండి. విస్తరించిన రెక్కలా లేదూ? తోటి వారిని ప్రేమిండం, అందర్నీ కలుపుకు పోవడం అదే జీవితం అని నమ్మిన కవి సుగమ్‌బాబు. అందుకే ఈ తాత్విక స్పృహ ఆయన కవితల్నిండా ఆవహించుకొని వుంటుంది. సాంద్రత మనల్ని ముగ్ధుల్ని చేస్తుంది.

సుగమ్‌బాబుకి తన భార్య అన్నా, పిల్లలన్నా, చాలా యిష్టం. అలాగే శివారెడ్డి, దేవీప్రియ, కిరణ్, ఓల్గా, కమలాకాంత్, హనుమంతరావు, మురళీధర్ యిలా.. ఒకరేమిటి చాలా మందిని ఇష్టపడ్తాడు. అప్పుడప్పుడు వాళ్ళ పంథా నచ్చకపోవచ్చు. ఈ నచ్చక పోవడమనేది బంధాలను దూరంచేసే పెంపుడు పిల్లిలాంటి దూరం. అందరూ కరెక్ట్ అని వారి వారి దృక్పథాల్ని ఆకళింపు చేసుకుంటే.. యింక దూరం ఎక్కడిది? బంధం ఎంత మధురంగా శాశ్వతంగా ఒదిగిపోతుంది. జీవితాన్ని అర్థవంతంగా ఆస్వాదించాలంటే stepping into other shoes చాలా అవసరం. ఎంత గొప్ప సత్యం? 'కరెక్టే' కవిత ఒక తాత్విక వీచిక.

కలిసి పోవడమంటే ఏమిటి? అమూర్త మయిన ఈ భావనని ఎలా మూర్తమయం చేస్తాడో గమనించండి.

'పుట్టుక జీవితాన్ని.. జీవితం కాలాన్ని :
కాలం మృత్యువును కలిపేసినట్టు.. కలిసిపోవడమే" రెండు చుక్కల మధ్య సాగే జీవితాన్ని ఎంతో గొప్పగా కలిపి కుట్టా దనిపిస్తుంది.

ఎవ్వరూ తమను తాము ఎక్కువగా అంచనా వేసుకోకూడదు. ఈర్ష్యా సూయలతో ప్రక్కవారిని తక్కువా చేయకూడదు. ఎవరి ప్రతిభ వారిది. రెక్కల్లో బలమున్నంత మేరే పక్షి ఎగరగలుగుతుంది. గాలి పటానికి పెద్ద తోకని తగిలించిన మాత్రాన పైపైకి ఎగర గలుగుతుందా అంటు చురక నంటిస్తాడు "పెద్దతోక" కవితలో.

"మనిషి కూడా నీళ్ళలాగే.. ద్రవస్థితిలోనే వుండాలి..
అప్పుడు ఏ రూపమైనా ఎత్తొచ్చు.. ఎవరి దాహమైనా తీర్చొచ్చు!"

యిక్కడ ద్రవస్థితి అంటే స్పందించే గుణం. కాఠిన్యం సంతరించుకున్న రాయిలా వుంటే స్పందన ఎక్కడిది? అని కవి దృష్టి. స్పందించడం మానవతా స్వభావం. యితరులకు కష్టాల్లో ఉపయోగబడే గుణం. వాడేగా నిజమైన మనిషంటే?

"రాజకీయాల్ని, రాజకీయ నాయకుల్ని
నవ్వుకోడానికో, టైంపాస్‌కో.. తలచుకోవాలి" అని హితవు పలుకుతున్నాడుకవి. తమ జీవితాన్ని తామే సరిదిద్దుకోవాల్సిన ప్రజలు.

"అధికార రాజకీయం గడపలో
కాళ్ళు నరికేసినట్టు.. బొచ్చెలు పట్టి, బారులు కట్టి
సంక్షేమ పథకాలంటూ చేతకాని వాళ్ళైపోతే
కవి మాత్రం ఏం చేస్తాడు?" అని వాపోతాడు. ప్రజా జీవితాన్ని నిర్వీర్యం చేస్తున్న రాజకీయ వ్యవస్థను ప్రక్షాళనం చేయకుండా, వేయి వెలుగుతున్న కాగడాల్ని సముద్రంలో విసిరేస్తే ఆరిపోవడమే తప్పు.. సముద్రమంత చీకటి తొలగిపోతుందా? సుషుప్తావస్థ నుండి విముక్తమై వెలుతురుని చుట్టానికి సమాజం సన్నద్ధమవ్వాలి. వెలుగులు పంచడానికి కవి ఎప్పుడూ సిద్ధమే. డాక్టరుకు పేషేంట్ సహకరించవద్దూ?

యిదీ.. సుగమ్‌బాబు **'నీలమొక్కటి చాలు'** కవితా సంపుటివైపే విహంగ వీక్షణం. సంపుటి అద్భుతమైన కవితలు యింకా చాలా వున్నై. అన్నీ నేనే చెప్పేస్తే ఎలా? కె. శివారెడ్డి గారన్నట్టు ఈ సంపుటిలోని కవితల్లో రెక్కల లక్షణమూ, వచన కవిత్వ లక్షణమూ కలగలిసిన ఒక కొత్త నిర్మాణం రూపుదిద్దు కుంది. చదవండి.. మీరూ ఒప్పుకుంటారు.

ప్రతులకు: ఎం.కె. సుగమ్‌బాబు
502, సాయితేజ ఎన్‌క్లేవ్,
వెంకట్రామ్ నగర్, సూరారం,
కుత్బుల్లాపూర్ (మం)
హైదరాబాద్-055.
సెల్: 8096615202.

– రమణ వెలమకన్ని
సెల్: 9866015040

నిశ్శబ్ద మేధావి
రెక్కల రూపశిల్పి
లఘు కవితా వేదిక స్థాపకి
కవుల హృదయ సారథి
సుగం బాబుకి
నివాళి

పుట్టుట
గిట్టుట
మరల పుట్టుట
తథ్యం
తెలిసినా
తగ్గని దుఃఖం

బండరాయిని
కరిగించగలదు
అతడి
కవిత్వం
కవితగానే
మిగిలాడు

దేవేంద్రుడు కబురంప
రెక్కల కవిత్వం వినిపింప
స్వర్గానికి
పయనం
తెగిన
రెక్కలతో

-కేతవరపు రాజ్యశ్రీ
సెల్: 91 8500-121990

అగ్గిపెట్టెలోపట్టే
ఆరుగజాల చీర
ఆరు పాదాల్లో
అనంతార్థాల కవిత
ఒకటి నేతనైపుణ్యం
ఒకటి రాత నైపుణ్యం

నక్షత్రం
పగలు
కనిపించదు
అంతే
నేలమీది
స్టార్ సుగం సార్!!

రెక్కలు కట్టుకొని
తెలుగు కవిత్వం
గగనాంతరాల కెగిరి
విశ్వకేతన మెగిరేస్తుంది
సాహితీ స్వర్ణయుగంలో
ఓ వెలుగు వెలిగిరాలిన సుగం!!

- పెద్దూరి వెంకటదాసు
సెల్: 9290910498

అనుభవాల సంద్రాన్ని ఈదుతూ
అంతర్మధనం చేస్తూ
ఒక అక్షర రుషి
ఒడ్డు చేరుకున్నారు
సుగముని రెక్కలధ్వని
ఇక ఒక నిశ్శబ్ద వాణి

-డా॥ కప్పగంతుల మధుసూధన్ రెడ్డి
9246468076

చెలరేగిన జనపాతం
సుగంబాబు రణగీతం
రెక్కలొచ్చి విహరించిన
పైగంబర సంగీతం

-సింగంపల్లి అశోక్ కుమార్
సెల్: **9246277375**

డిసెంబర్ 18, 2011న సిటీ సెంట్రల్ లైబ్రరీలో జరిగిన ప్రముఖ చలనచిత్ర నటుడు, రచయిత కె. రంగనాథ్ రచించిన "పద పరిమళం" రెక్కలు పుస్తకావిష్కరణలో డా॥ సుగంబాబు, రఘుశ్రీ, డా॥ సలీం, డా॥ కె.వి. రమణాచారి, ఐ.ఎ.ఎస్., రచయిత రంగనాథ్, నేటినిజం దినపత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాసు, ప్రొ. మసన చెన్నప్ప.

ఏప్రిల్ 21, 2014న తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సమావేశ మందిరంలో పెద్దూరి వెంకటదాసు రచించిన 'తెలంగాణ కేసరి' రెక్కలు కవితా సంపుటి ఆవిష్కరణ సభలో సుగంబాబు, బైస దేవదాసు, పెద్దూరి వెంకటదాసు, ఆవిష్కర్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥కె.వి.రమణ, పి.విజయబాబు, ఆర్. భూపతి, డా॥ తిరునగరి, గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, మౌనశ్రీ మల్లిక్.

జులై 15, 2017న కళాలలిత కళావేదికలో "రెక్కల పందిరిలో భజగోవిందం" గ్రంథావిష్కరణలో రఘుశ్రీ, యం.కె. సుగమ్‌బాబు, బైస దేవదాసు, రచయిత యం.రాధాకృష్ణ, ఆవిష్కర్త డా॥కే.వీ. రమణాచారి, డా॥ మసన చెన్నప్ప, కె.జె. మూర్తి, డా॥ తిరునగరి, రమణ వెలమకన్ని, పెద్దూరి వెంకటదాసు.

నేరాల నియంత్రణ, కేసులు ఛేదనలో సీసీ కెమెరాలు కీలకం : ఎస్పీ రాహుల్ హెగ్డే

కరీంనగర్, అక్టోబర్ 19 (నేటినిజం ప్రతినిధి): ఎల్లారెడ్డిపేట్ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలోని అల్మాస్పూర్ గ్రామంలో ఏర్పాటు చేసిన 10 సీసీ కెమెరాలను ఎస్పీ ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఎస్పీ రాహుల్ హెగ్డే మాట్లాడుతూ.. అన్ని గ్రామాల ప్రజలు, ప్రజా ప్రతినిధులు ముందుకు వచ్చి గ్రామంలో విధిగా సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసుకోవాలని సూచించారు. సీసీ కెమెరాల ఏర్పాటు ద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నేరాలను అదుపు చేయవచ్చని, దొంగతనాలు నివారించే అవకాశం ఏర్పడుతుందన్నారు. దొంగతనం జరిగినా పరిస్థితిలో సీసీ కెమెరాల ద్వారా వారిని గుర్తించి పెట్టుకోవచ్చని చెప్పారు. టీ ఫైబర్ ద్వారా కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన సీసీ కెమెరాలు, అన్ని గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో ఉన్న సీసీ కెమెరాలను జిల్లా పోలీస్ కార్యక్రమంలో ఉన్న కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్ కి అనుసంధానం చేయడం జరుగుతుంది అని దీని ద్వారా ఎక్కడైనా ట్రాఫిక్ వాయిలెన్స్ చేసిన కమాండ్ కంట్రోల్ రూమ్ నుండే జరిమానాలు విధించడం, ఏదయినా గ్రామంలో, పట్టణంలో ఒడూ, ట్రాఫిక్ సమస్య తలెత్తిన వెంటనే సంబంధిత పోలీస్ స్టేషన్ కు సమాచారం అందించడం ద్వారా సమస్య ను పరిష్కరించడం జరుగుతుందని అని ఎస్పీ అన్నారు. అలాగే ప్రతి ఒక్కరూ ట్రాఫిక్ రూల్స్ పాటించాలని అన్నారు.

ఎల్లారెడ్డిపేట్ మండల పరిధిలో అన్ని గ్రామాల సర్పంచులు తమ గ్రామాల్లో ప్రజలకు అవగాహన కల్పించి సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసుకోవాలని సూచించారు. గ్రామంలో 10 సీసీ కెమెరాల ఏర్పాటు చేసేందుకు కృషి చేసిన దాతలనులను జిల్లా ఎస్పీ ప్రత్యేకంగా అభినందించరు. ఈ కార్యక్రమంలో సిరిసిల్ల డీఎస్పీ విశ్వప్రసాద్, ఎల్లారెడ్డి పేట సీఐ మోగిలి, ఎస్ఐ శేఖర్, గ్రామ సర్పంచ్ రాదరపు పుష్పల, ఎంపీపీ పిల్లి రేణుక, గ్రామ పంచాయతీ సభ్యులు గ్రామస్తులు పాల్గొన్నారు.

అక్షరాల తోవ 5వ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా....
అక్షరాల తోవ పురస్కారం-2023
మూడు ఉత్తమ కథలకు సమాన బహుమతులు :
ఒక్కో కథకు 2000/- నగదు మరియు అక్షరాల తోవ పురస్కారం
ప్రతి సంవత్సరం జరిగే ఈ కథల పోటీల్లో....
నిబంధనలు :
మనసును తాకాలి
మధురానుభూతిని కలిగించాలి
నాలుగు కాలాల పాటు
పాఠకుల హృదయాల్లో నిలిచే
సరికొత్త కథలకు మాత్రమే ప్రాధాన్యత.
- నవ్యత, సృజనాత్మక కలిగిన కథలు మాత్రమే ఈ పోటీకి తీసుకోబడును.
- సామాజిక అంశమేదైనా వస్తువుగా స్వీకరించవచ్చు.
- కథలను డి.టి.పి. చేసి పంపించాలి. (ఎ4 సైజులో 5 పేజీలు దాటరాదు) (చేతి రాత కథలు తిరస్కరించబడును.)
- ఇంతకు ముందు ఎక్కడా ప్రచురితం అయిన కథలు కాకుండా ఈ పోటీ కోసం ప్రత్యేకంగా రాసినవై ఉండాలి.
- ఒక రచయిత ఒక్క కథ మాత్రమే పంపించాలి.
- రచన దేనికి అనుకరణ, అనుసరణ కాదని హామీపత్రం జత చేయాలి. రచయిత వివరాలు హామీపత్రంలోనే పేర్కొనాలి.
- ఈ పోటీకి సంబంధించి న్యాయ నిర్ణేతలదే తుది నిర్ణయం. ఎటువంటి ఉత్తర, ప్రత్యుత్తరాలకు తావు లేదు.
- మీ కథలను 30 నవంబర్ 2022వ తేదీ లోపు క్రింద తెలిపిన చిరునామాకు పోస్ట్ / కొరియర్ ద్వారా మాత్రమే పంపించాలి.
సదా సాహిత్య సేవలో...
అక్షరాల తోవ ఖమ్మం
రి.నెం. 339/2018
నామా పురుషోత్తం - 9866645218
దాసరోజు శ్రీనివాస్ - 9010972169
రాచమళ్ళ ఉపేందర్ - 9849277968
మీ కథలను పంపాల్సిన చిరునామా :
రాచమళ్ళ ఉపేందర్, స్టార్ ఆఫ్‌సెట్ ప్రింటర్స్, శాంతిలాడ్జి ఎదురుగా, స్టేషన్‌రోడ్, ఖమ్మం - 507001.
సెల్ : 9849277968

మౌనతపస్సు

మౌనమా!
నీకొక నమస్సు.
నా బతుకుదారిలో
ముళ్ళూ, రాళ్లూ
లేకుండా చేశావు.
నడిచే దారిని
పూలబాట చేశావు.
నా జీవనకావ్యంలో
సంతోషాల అధ్యాయాన్ని రాశావు.
అందమైన చిత్రాన్ని గీశావు.
కష్టాలకు తెరవేశావు.

డా॥ అయాచితం నటేశ్వరశర్మ
9440468557.

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్భశం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 663వ రోజు 'నల్లబల్ల' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'నల్లబల్ల' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్భశం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

కుడ్య సుందరి

చిన్ననాటి అమాయకత్వం
నన్ను ఆకాశమంత ఎత్తుకు
ఎదిగించిన వైనం
నల్లని విమ్మపు ఎదపై నిలిచిన
ధవళకాంతులతో లక్ష్మి!!
మిలమిలలాడే తెల్లని అక్షర నక్షత్రాలతో
మెరిసే నీలిసుందరి!!
నల్లబల్లపై అందమైన అక్షరాలు
శిష్యుని మదిని తెరిచే ద్వారాలు
నీలి ఆకాశంలో మెరిసే తారకలు
పుడమికి కాంతులు పంచే మాత్యలు!!.
నల్లబల్ల చైతన్య కారకం
నల్ల వేయబడిన అందని కుడ్యం
గురు బోధనతో జ్ఞానం అందిస్తూ
పోగొట్టు జాడ్యం!!.
నీతిని తెలిపే తంత్రం
లెక్కలు చెప్పే యంత్రం
విద్యార్థికి మంత్రం
భవిష్యత్ బాటకు ఊతం!!.
జీవనానికి పునాది
జ్ఞాన బోధకు అనాది
నల్ల వాకిలిపై
తెల్లని చుక్కల ముగ్గులు
అందరి మదిని దోచే
విజ్ఞాన దీపికలు
మార్గదర్శన సూత్రాలు!!
మారిన కాలంతో పాటు
కనిపిస్తుంది
తెల్లబల్లగా మారినా
సిరాచుక్కలతో విరిసినా
నల్లబల్ల నల్లబల్లే
తెల్లని అక్షరాలతో మెరుస్తూ
జ్ఞాన దీపాన్ని వెలిగిస్తూ
ప్రగతి పథంలో పయనిస్తూ
బడిలో పదిలంగా నిలుస్తూ
కనిపించే కుడ్య సుందరి!!.

- డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

బంగారు గీత

అది నల్లబల్ల కాదు
తరతరాల మానవుల
తలరాతలు మారుస్తున్న
బంగారు గీతలు
గియించగల మనోదర్పణం
మన మస్తిష్కంలో
ఎన్నిటినో ఫీడ్ చేయించగల
మరో బ్రహ్మరాత రాయగల
గీటురాయి
ఎన్ని రంగుల బల్లలొచ్చినా
తనకు వన్నెతగ్గదు
తనముందు ఎంతటి
ధీశాలులైనా
తలవంచవలసిందే.

-కళ్యాణి

వందనం

గురువు పట్టిన సుద్దముక్క
కాంతిని హరించే నల్లని చెక్క
రాస్తుంది అక్షరాలు ముత్యాలలెక్క
విద్యార్థులంతా
ఆత్రంగా చదువుతారు రాసిందంతా
ముద్రణతో నిండుతుంది మస్తిష్కమంతా
వంకరలున్న అక్షరాలన్నీ
కుదుపుగ
అదుపుగ
నల్లబల్లపై చేరినవన్నీ
నిండుగ మెండుగ
తెల్లగ వెలిగే జ్ఞాన దీపికలై
మార్చేను ఎందరినో
మారేను అందరూ విజ్ఞాన విశారదులై
నా బడిలో నల్లబల్ల
మరువను నేను ఏనాడైన
బొగ్గును దంచి
దోస ఆకు రసం పిండి
చక్కగ చిక్కగ రుద్దేసి
మెరిసే నల్ల బంగారమోలే
అక్షర కూర్పుకు మెరుపోలే
నా గురువులు అందరూ
శెభాషుల శుభాశీస్సులు పలుక
స్నేహితులంతా చప్పట్ల మోతలు చిలక
ఉప్పొంగిన మనస్సు కేరింతలు కొట్ట
నల్లబల్ల-
నా విద్యార్జన యజ్ఞంలో
అది సమిధే!.

-జె.నరసింహారావు

మనోఫలకం

చూపరులకు నల్లబల్లే!
తరగతి గదిలో
ఒక గోడకేసిన నల్లరంగు కాదు
ఆధునిక ఫలకాలు సైతం కాదు
తరగతి గదికదో అభినవ జ్ఞానకేంద్రం
నవ్యబోధనా క్షేత్రం
నల్లబల్లగా
విద్యార్థుల మనోఫలకాలు
గురుబ్రహ్మ గీసే
ప్రతి గీత రాత చిత్రం
అభ్యసనార్థుల మనోఫలకంపై ముద్ర
ముద్రిత అంశం ప్రాధాన్యత క్రమంలో
చిరకాల జ్ఞాపకం
తరగతి విషయమైతే
శిఖరాగ్రపరీక్షకు పరిమితం
ప్రవర్తనను మార్చే విషయమైతే
జీవితపర్యంతం
మనస్సు లోపలి పొరల్లో నిక్షిప్తమైతే
మనిషి వికాసానికి
పరమపద సోపానం
తొలి గురువు నేర్పిన అక్షరజ్ఞానం
జీవితకాలమంతా కొనసాగు
రూపురేఖలలన్నింట్లో మార్పు
మొదట జ్ఞాపకం వృక్షమూలాగ్రమై
చిరకాలం సక్రియాత్మకమైన
జ్ఞానపరంపరగా
ప్రమేయంలేకుండానే అనియంత్రితంగా
విషయ పరిజ్ఞానం బహిర్గతం
గురుబోధ ప్రభావశీలమైతే
మనిషి మనుగడ
ఆ గురువు అడుగుజాడల్లోనే
విజ్ఞానకిరణాలు ప్రసరించకపోతే
వ్యక్తిత్వవికాసం అధఃపాతాళంలోనే
నల్లబల్ల విద్యార్థుల మనోఫలకమైతే
సుద్దముక్కనో లేక
మరో రాత పరికరమో
గురుబోధననో
మనసులో ముద్రించే ముద్రిక
చైతన్యవంతమైన జ్ఞానార్థి మనసు
చెరిగిపోని జ్ఞాపకాల
దొంతరగా కలకాలం!.

- లక్ష్మారెడ్డి పసుల

ఆ బల్లే బాలశిక్ష

చిన్నప్పుడు గోడల నిండా
అజంతా శిల్పాలు రాస్తున్నానని
గోడ పై ఒక నల్లబల్ల ఏర్పాటుచేశారు
దాన్ని కిందమీద పెట్టి
మొత్తానికి పాడుచేశా
పాఠశాలలో చేర్పించాక
నా పరిచయం
మళ్లీ నల్ల బల్లతోనే
చిన్న పిల్లల మధ్య
మూలకు ఒక చోట నిలిచి
ముద్దు ముద్దుగా
సుద్దముక్కతో చేరి
చదువు చెప్పింది నల్లబల్ల
గురువు నల్లబల్ల పై రాసిన
తెల్ల అక్షరాలు
మదిలో నిలిచిన శిలాక్షరాలు
నల్ల బల్ల లేని స్కూల్ ఉండదు
నాగరికత లేని ఊరు వుండదు
నలబల్లతోనే చదువు
అక్షరాలు నేర్పేది ఆ బల్లనే
మెదడులోకి ఏదైనా ఎక్కాలంటే
నల్ల బల్లే మూలం
నల్లటి బల్లపై నాలుక్షరాలు
విజ్ఞానం దానసీటదే
మనసులోకి ఎక్కి కూర్చునీటునీది
ఏమి ఎరగనట్లు వుండే నల్ల బల్ల
కుక్షిలో దాచుకున్నవి అక్షర లక్షలే
అందరికీ చదువు నేర్పిన
ఆ బల్లే బాలశిక్ష.

- కందుకూరి మనోహర్

నల్ల బల్లను నేను

నల్ల బల్లను నేను
ప్రతి తరగతి గదిలో ఉంటాను
ఉపాధ్యాయుల తోడును
చాక్ పీసుకు నేస్తాన్ని
విద్యార్థుల తల రాతలు మారుస్తాను
నల్లని నా మదిలిపై
నా నేస్తం రాసుకు పోతుంటే
మెరుస్తూ కనిపిస్తాను
దూరంగా ఉన్న వాళ్ళను సైతం
ఆకర్షిస్తాను.
నా రూపం
ఘనా నిశీధం
నేను పిల్లల పాలిట కాంతిపుంజం
ఆ అ ల నుండి అంగ్లం వరకు
అందరికీ అన్నీ నేర్పిస్తాను.
ఎందరినో మంత్రులను చేశాను
ఎందరో వైద్యులను సృష్టించాను
శాస్త్రవేత్తలను దేశానికిచ్చాను
ఉన్నతాధికారులను తయారు చేశాను
ఇంత చేసినా
నను గుర్తుచేసుకునేదెవ్వరు?
నా తరగతి గదే నాకు సదా తోడు
ఉపాధ్యాయుడే నా ప్రియ చెలికాడు
విద్యాలయమే నాకు జతగాడు.
మీ ఎదుగుదలే నాకు చాలు
కోరను యే ప్రత్యుపకారాలు
నా జీవితం మీకే అంకితం
నాకిది దేవుడిచ్చిన అవకాశం.

- జె.వి.కుమార్ చేపూరి

నిత్యనూతన బోధనోపకరణం

చిత్రలేఖనానికి అనువు
సరళరేఖలూ జ్యామితులూ
గీసేందుకు సులువు
వెనుక బెంచి విద్యార్థులకు
సైతం స్పష్టంగా దర్శనం
నల్లబల్లపై
కుదురుగా రాసిన
తెల్లని అక్షర కాంతులు!.
నల్లబల్లకూ సుద్ద ముక్కకూ
విడదీయలేని అనుబంధం
గురుశిష్యుల సంబంధం
పటిష్టబంధం.
చెరిపి రాసేందుకు సానుకూలం
నీటితో సులభంగా శుభ్రం
ఆకు పసరుతో నూతన శోభ
నల్ల బల్లపై తెల్లని ముత్యాలు
ఆ అక్షరాలు
భావి పౌరులకు జ్ఞాన సంపద
కలిగించే వరాలు
ఉపాధ్యాయులకు
నిత్యనూతన బోధనోపకరణం!
ఆధునిక సాంకేతిక
పరికరాలెన్నున్నా
నల్లబల్లకు తిరుగులేదు.
ఉపాధ్యాయులకు బోధనలో కుడిభుజం
విజ్ఞాన సముపార్జనలో సహకారం
జ్ఞానబోధిని నల్లబల్ల
అది లేని పాఠశాల కల్ల!!!.

- చంద్రకళ దీకొండ

అల్లరి పిల్ల

తరగతిగదిలోకి రాగానే
నవ్వుతూ పలకరించే పిల్ల
తెల్లని కుడ్యానికి అతికిన నల్లబల్ల!
విద్యార్థికీ ఉపాధ్యాయులకీ
మధ్య జ్ఞానవారథి
పిల్లల ఊహలకి
రెక్కలనిచ్చే మంత్రగత్తె
సుద్దముక్కే మంత్రదండంగా..
అనేక విషయాల ఆవిష్కరణ !
ఉపాధ్యాయుల నేర్పించే
తపనకి నిదర్శనం!
నిత్య కళ్యాణి!అక్షరవాణి !.
ఓ పక్క
తేదీ
వారం
మరింత ముఖ్యసమాచారం
టీచర్ రాగానే పరికించేది
నల్లపిల్ల ముఖంలో కళ !
తనలోని సృజనకి సాయంచేసే
పరికరం సిద్ధంగా ఉంచినందుకు
సాగిన పెదవుల చివరిన సంతృప్తి!
తెలివైన పిల్లలు అన్నీ
గమనించగలరండోయ్!
గతస్మృతులు
తప్పులు చెరిపేసే చెలికాడు
తుడుపుగుడ్డ
సదా మీ సేవలో అన్నట్టు
టేబుల్ పై సిద్ధం!.
కారుకూతలు
కల్మషభావన చేరినపుడు
కన్నవాళ్ళలా నల్లబల్లా డస్టరూ
చెరిపేసి కమ్మగా నవ్వుతాయి!
రోజుకి రోజుకీ పెరిగే
జ్ఞానం అమృతతత్వంగా
పిల్లల కనుపాపల వెలుగుకి
అంకితమయ్యే నల్లబల్ల
రాసుకోవాలి మల్లమల్ల!!.

- ఎం.వి. ఉమాదేవి

గురువు హృదయం

గురువు మదిలో
దాగి ఉన్న జ్ఞానమంతా
శిష్యుల కందించాలని ఆశ
ఆ ఆశ వినీల గగనంలో
నక్షత్రమాల సరళి.
గురువు ఆశా స్వరూపం
ఈ నల్లబల్ల
నవ్వింది
హృది నిండుగ గర్వంగా
ఎంతమంది మేధావుల
సుద్దముక్కతో
అక్షర మాలలు నింపారని
పిల్లల పిచ్చిచేష్టల
తప్పుడు రాతలు
చిరుచేదు నింపేందుకు
మంచి ఆస్వాదిస్తూ
ఒదిగాను
పొదిగాను
ఎదిగాను
ఉన్నతంగా
ఉపయుక్తంగా
తప్పదు కదా!
భరించే దాన్ని ఏ బాధనైనా
గొప్ప కీర్తి ప్రతిష్టలు గురువువి
ఆ గురువుని పొగిడేందుకు
పొంగి పొరలుతుంది
నా హృదయం
అక్షరాల స్పందనతో
ఆ నైపుణ్యాన్ని చూపే
బహు విద్యాప్రవీణులు
ఈ గౌరవాలు
ఈ పురస్కారాలు
గురువులకైనా
శిష్యులకైనా జరిగినా
తనకూ భాగముందని
పొంగిపోతుంది
ఉబ్బితబ్బిబ్బవుతుంది.

-కె.కె.తాయారు

జ్ఞాన సంచిక !

రాత్రుల్లో ఆకాశంలో
మిలమిల లాడే తారల్లా...
కోమలాంగి నల్లటి కురులపై
గుబాళించే మల్లెపూవుల్లా...
కాటుక కన్నుల మీనాక్షి
కంటి వెలుగు శోభలా...
తరగతి గదిలో నల్ల బల్ల పై
అక్షరాల సోయగాలు !
మెరిసే నక్షత్రాలు
గుబాళించే పూలు
కాటుక కంటి శోభలు
నల్ల బల్ల వేదికపై
మేలి కలయిక
మేలి ముత్యాల్లా
జాలు వారే అక్షరమాలిక !
విద్యార్థుల
జ్ఞాన సంచిక !!.

- రామకృష్ణ చంద్రమౌళి

తెలుగు చిత్రాలు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పేరు తెచ్చు కుంటున్నాయి -ఉప్పల శ్రీనివాస్ గుప్త

ఈనాటి తెలుగు సినీ పరిశ్రమ జాతీయ ,అంతర్జాతీయ స్థాయిలో వెలుగొంద డానికి రఘుపతి వెంకయ్య నాయుడు కృషి ఫలితమే అన్నారు తెలంగాణ టూరిజం కార్పొరేషన్ ఛైర్మన్ ఉప్పల శ్రీనివాస్ గుప్త..శు క్రవారం నాగోల్ లోని చైర్మన్ క్యాంప్ కార్యాలయం లో ప్రముఖ సంస్థ ఆకృతి ఆధ్వర్యంలో చలన చిత్ర పితామహుడు రఘుపతి వెంకయ్య 150 వ జయంతి ఘనంగా జరిగింది..ఈ సందర్భంగా ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న శ్రీనివాస్ గుప్త మాట్లాడుతూ తెలుగు పరిశ్రమ ఉ న్నతికి బీజం వేసిన మహాను భావుడిని ఈ రకం గా గుర్తు చేసుకొని వారికి నివాళి గా ఈ కార్యక్రమ చేయడం ముదావహం అన్నారు. 150 సంవత్స రాల సినీ ప్రస్థానం లో మూకీ నుంచి టాకీ కి ఆ తరువాత కలర్కి, సినిమా స్కోప్ కి, 70 ఎం.ఎం చిత్రాలుగా ప్రజలను అలరిస్తోంది అన్నారు. ప్రముఖ సినీ దర్శకులు లక్ష్మణ రేఖ గోపాలకృష్ణ మాట్లాడుతూ,మొదటగా రఘుపతి వెంకయ్య విదేశాలనుంచి ఒక క్రోమో మెగా జూతీనీతీవఇబినీతీ తెప్పించుకొని వాటిని గోడలమీద ప్రదర్శించడం చేసేవారు.ఒక టూరింగ్ టెంట్ ద్వారా ప్రదర్శనలు ఇచ్చేవారాన్నారు.మరో సినీ దర్శకులు పి. సి.ఆదిత్య మాట్లాడుతూ చలన చిత్ర పితామహుడు రఘుపతి వెంకయ్య జయంతి రోజున సినీ నటులు కాంతా రావు బయో పిక్ చేస్తున్నట్టు ప్రకటించారు.వర్ధమాన సినీ నటి స్వప్న ఒక మహానుభావుడు జయంతి సభ లో పాల్గొనడంతో ఆయన అసీసులు లభిస్తాయి అంటూ ఆనందం వ్యక్తం చేశారు..కార్య క్రమానికి ఆకృతి సుధాకర్ అధ్యక్షత వహించారు..ఇంకా ఈ కార్యక్రమంలో వాసవి సంఘం రామంత పూర్ అధ్యక్షులు జి.రాధిక, ఊటుకూరి శ్రీనివాస్,ఎస్. పాండయ్య,నటరాజ గుప్త,భిక్షపతి తో పాటు పలువురు జయంతి సభలో పాల్గొన్నారు.

మన సనాతన సంస్కృతీ సాంప్రదాయాలు సంస్కారాలు ముందుతరాలకు అందించే ప్రక్రియలో అందరం భాగస్వాములం కావాలని రసమయి అధినేత బాలబంధు డా!! ఎం.కె.రాము అన్నారు.సంగీతిక కళానిలయం తెలంగాణ కళాజాగృతి ఫౌండేషన్ లు సంయుక్తంగా శ్రీ సచ్చిదానంద కళాపీఠం అధ్యక్షులు రత్నాకర శర్మ జన్మదినాన్ని,సంస్థ పదిహేను వసంతాలు పూర్తి చేసుకున్న సందర్భంగా సిటీ కల్చరల్ సెంటర్ కళావేదికలో వైభవంగా నిర్వహించిన వేడుకలకు ఆయన ముఖ్య తిథిగా హాజరై సభను దీవించి ప్రసంగించారు చిట్టి చిన్నారి బాల బాలికలలో మన సంస్కృతీ విలువలు పెంపొందించితే ,వారికి మన కళలపట్ల ఆసక్తి పెరిగితే తరం తరం పరంపరగా సాగే ప్రక్రియ నిరంతరం సాగుతుందని ఆయన తెలిపారు. ఈ ప్రక్రియలో భాగమైన కళాపీఠం అధ్యక్షులు సీనియర్ పాత్రికేయులు రత్నాకర శర్మ బాల కళాకారుల ప్రదర్శనలకు వేదికగా నిలచి చేస్తున్న సేవలు అభినందనీయమని,శ్రీ గణపతి సచ్చిదానంద స్వామిజీ ఆనతిగా గత పదిహేను సంవత్సరాలుగా సాగుతున్న ఈ యజ్ఞంలో కొన్ని వేలమంది కళాకారులు తమ ప్రతిభా పాటవాలు ప్రదర్శించి ఈ రోజు ఉన్నత స్థానంలో నిలబడ్డారని ,ఆ క్రెడిట్ కళాపీఠానిదేనని ఆయన అన్నారు. కళాపీఠం మాతృమూర్తులు సంగీత నృత్య గురువులు కొలువైన ఈ సంబారలలో కళాపీఠంలో ఇంతితై వటుడింతైనట్లు ఎదిగిన మాస్టర్ ప్రభుకుమార్ రచితలు తమ మధుర గానాలతో అలరించి కళాపీఠంతో తమకు ఉన్న అనుబంధాలను సభాముఖంగా పంచుకున్నారు .ప్రముఖ ఆధ్యాత్మిక రచయిత వక్త కవి సీనియర్ పాత్రికేయులు డా!!పులివర్తి కృష్ణమూర్తి మాట్లాడుతూ కళాపీఠం అన్ని కార్యక్రమలలో తనూ భాగస్వామినైనందుకు గర్వకారణంగా ఉందని ,పిల్లలతో మమేకమై వారికి ఊపిరిగా నిలచిన శర్మ జీవితం ధన్యమని,ఇన్ని రోజుల కళాపీఠం పయనంలో స్వామిజీ ఆశీస్సులతో పాటు బాల కళాకారుల తల్లితండ్రుల సహకారం మెచ్చుకోదగ్గదని ఆయన అన్నారు. కళా వైభవం.కామ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు కె.ఎల్.నరసింహా రావు,సంగీత గురువు శంభుని మయూరి ,నృత్య గురువు హరిణి కందాళ ,సంగీతిక కళానిలయం అధినేత్రి గాయని నర్తకి పాత్రికేయురాలు అనిత ప్రియదర్శిని, గాయని రేవతి,విశాల ధనలక్ష్మి సౌజన్య ప్రజా నాట్యమండలి అధ్యక్షులు పల్లె నర్సింహ తమకు ఈ కళాపీఠంతో ఉ న్న అనుబంధాన్ని గుర్తుచేసుకొని మధురమైన పాటల వల్లరి అల్లరి చేశారు. వర్ధమాన మిమిక్రి కళాకారులు వేణు నరేష్ ల మిమిక్రి సభను సమ్మోహనం చేసింది.బాల సచ్చిదానందం చిన్నారులు సాయిశ్రీ,మహిశ్రీ,ధీరజ్ ల గానామృతం,కుమారి ఆశ్రిత,హృతిక ,లహరి,భవాని, మోహిత,శ్రేయాంశి ల నృత్యాంశాలకు సభ కరతాళ ధ్వనులతో స్పందించింది.ఈ వేడుకలలో రత్నాకర శర్మను అతిథులు గురువులు మాతృమూర్తులు అభినందించి సత్కరించారు.ఒక కుటుంబంలోని సంబరంగా సాగిన ఈ వేడుకల మధుర స్మృతులు తమకు స్ఫూర్తిగా ఉంటాయని చిన్నారులు మురిసిపోయారు. సాంప్రదాయ బద్ధంగా పుట్టిన రోజు కేకు ను కట్ చేసి మిఠాయిలు పండ్లు పంచుకున్నారు. అతిథులను మాతృమూర్తులను గురువులను సంస్థల ప్రతినిధులు వేంకటేష్ పద్మ,అనితలు శాలువాలతో సత్కరించారు.తన చివరి శ్వాస వరకూ ఈ తపస్సు కొనసాగుతుందని ,ఈ సేవే తన జీవన పరమార్థమని ఈ సంతోషం తనను నడిపిస్తుందని శర్మ స్పందించారు.

గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ పుస్తకం 'నా డైరీ రక్త రేఖ' లోకనాయక్ ఫౌండేషన్ , విశాఖపట్నం వారు పునర్ముద్రించారు. ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు సాహితీ మూర్తులు ఆచార్య యార్లగడ్డ లక్ష్మీ ప్రసాద్ అధ్యక్షతన ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ హిందీ విభాగంలో 11వ అక్టోబర్ న పుస్తకావిష్కరణ సభ జరిగింది . జస్టిస్ చలమేశ్వర్ పుస్తకావిష్కరణ చేసి ప్రసంగించారు . తెలుగు శాఖలోని ఆచార్య సిమ్మన్న పుస్తక పరిచయం చేశారు . లోకనాయక్ ఫౌండేషన్ నా డైరీ రక్త రేఖ ప్రచురించినందుకు ఆచార్య లక్ష్మి ప్రసాద్ గారికి సాత్యకి కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

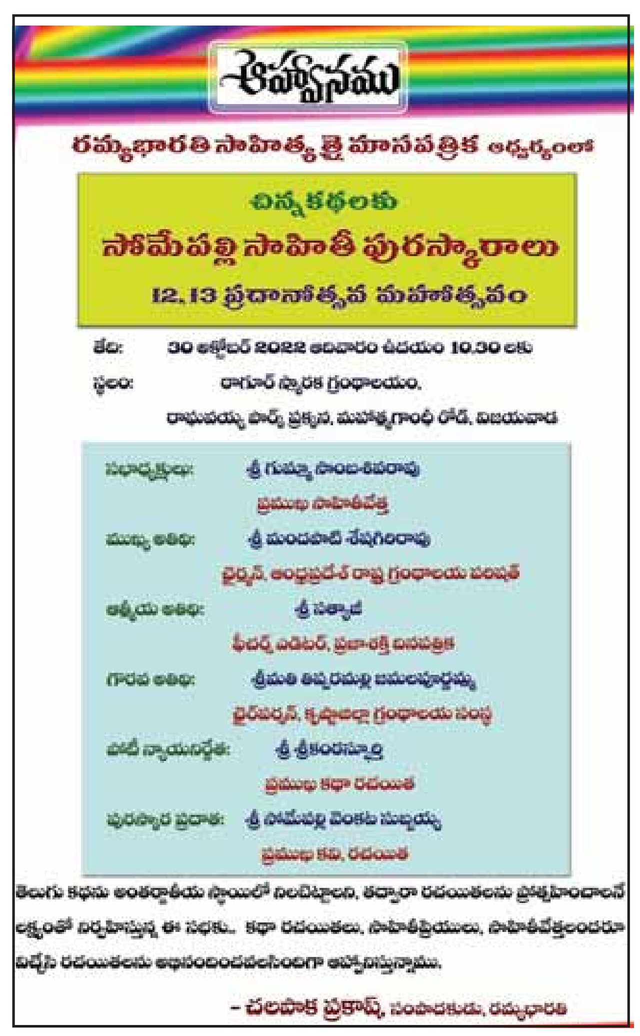

రాజగోపాల్ రెడ్డి స్వార్థం కోసమే ఉప ఎన్నిక వచ్చింది : మంత్రి గంగుల కమలాకర్

నల్లగొండ, అక్టోబర్ 19: ప్రజలు ఓటేసి గెలిపించేది వారి సమస్యల పరిష్కారం కోసమని, సొంతపనుల కోసం కాదన్నారు మంత్రి గంగుల కమలాకర్ అన్నారు. నేడు సంస్తాన్ నారాయణ పురంలో ముదిరాజ్ సంఘంతో ఆత్మీయ సమావేశం నిర్వహించి మాట్లాడారు.. రాజగోపాల్ రెడ్డి మునుగోడు ప్రజల కోసం కాకుండా తన సొంత కాంట్రాక్టుల కోసం పని చేస్తాడని తానే చెప్పుకుంటున్నాడన్నారు. అతనికి ఓటు ఎందుకు వేయాలని ప్రశ్నించారు. తాను మాట ఇచ్చి తప్పే వ్యక్తిని కాదు కాబట్టే కరీంనగర్ లో ఐదు ఎన్నికల్లో వరుసగా గెలిపించారన్నారు అన్నారు. ఇక్కడి మాజీ ఎమ్మెల్యే ఎందుకోసం రాజీనామా చేసాడని, మునుగోడు సమస్యలైన శివన్న గూడెం చెరువు కోసం రాజీనామా చేసినవా? మేళ్ల చెరువు కోసం రాజీనామా చేసినవా? ముదిరాజ్ సొసైటీ కోసం రాజీనామా చేసినవా అని మంత్రి గంగుల ప్రశ్నించారు. ఐదు సంవత్సరాలు మన కోసం పోరాడుతాడు అనే మునుగోడు ప్రజలు ఓటేసి గెలిపించారన్నారు. వారి కోసం అసెంబ్లీలో అడుగుతాడు అని, మంత్రుల వద్దకు ప్రభుత్వం వద్దకు పనుల కోసం వెళ్లాలని గెలిపిస్తే దాన్ని గాలికొదిలేసి సొంత రాజకీయాలు చేస్తూ రూ.18 వేల కోట్ల కాంట్రాక్టు కోసం రాజీనామా చేసిన వ్యక్తి రాజగోపాల్ రెడ్డి అన్నాడు. ప్రజలపై ఆర్థిక భారం మేపే ఉప ఎన్నిక ఎందుకోసం వచ్చిందో మునుగోడు ప్రజానీకం ఆలోచించాలన్నారు. నాడు ఓటేసి గెలిపించిన తర్వాత కనీసం ఒక్కసారైనా మిమ్మల్ని పలకరించాడా అని ప్రశ్నించాడు. ఏనాడు రాని వ్యక్తి మళ్లీ నేడు ఓటేస్తే కనిపిస్తాడా అని, అలాంటి వ్యక్తి మనకు అవసరమా అని ప్రశ్నించారు. సీఎం కేసీఆర్ చేస్తున్న ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాల్ని వివరించారు.

గన్ను కృష్ణ మూర్తి గారి సాహిత్యం యువకులకు ఆదర్శం

సంస్మరణ సభలో పలువురు కవులు రచయితలు

9 సెప్టెంబర్ నా రోడ్డు ప్రమాదంలో అకాల మరణం చెందిన ప్రముఖ కవి రచయిత సాహితీవేత్త పరిశోధకులు గన్ను కృష్ణ మూర్తి గారి సంస్మరణ సభను 16 అక్టోబర్ రోజు తెలంగాణ రచయితల వేదిక కామారెడ్డి జిల్లా ఆధ్వర్యంలో కర్షక బీఈడీ కళాశాలలో ఆదివారం నిర్వహించారు

ఈ సందర్భంగా పలువురు సాహితీవేత్తలు గన్ను కృష్ణ మూర్తి గారి సాహిత్యాన్ని ఆయన చేసిన రచనలను ఆయన కృషిని కొనియాడారు

విద్యార్థుల పాఠ్యపుస్తకాల్లో గన్ను కృష్ణ మూర్తి గారి రచనలు పాఠాలుగా రావలసిన అవసరమున్నదని అదేవిధంగా వివిధ విశ్వవిద్యాలయాల్లో పరిశోధన గ్రంథాలు ఉండాల్సిన అవసరం ఉన్నదని అన్నారు

ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ గజల్ కవి సూరారం శంకర్ తెరవే కామారెడ్డి జిల్లా అధ్యక్షులు సిరిసిల్ల గఫూర్ శిక్షక్ లు మాట్లాడారు

గన్ను కృష్ణ మూర్తి గారి చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేశారు కవులు ఎనిశెట్టి గంగా ప్రసాద్ కాసర్ల రామచంద్రం వైద్య శేషారావు సివంది అశోక్ కుమార్ ఎంబారి లింగం మండూరి ప్రభాకర్ రావు సిహెచ్ చంద్రకాంత్. బి నాగభూషణం గరిపల్లి సాయి తేజ గన్ను కళ్యాణ చక్రవర్తి బానోత్ సురేష్ పలువురు సాహితీవేత్తలు పాల్గొని మాట్లాడారు.

జీవితాల పరిశీలనతో "జీవికె" సాహిత్యం శాశ్వతం

-"అమరావతి సాహితీమిత్రులు" సభలో వక్తలు

మానవ జీవితాల పరిశీలనలో డాక్టర్ జి.వి.కృష్ణారావు సాహిత్యం శాశ్వతం అని ప్రముఖ సాహితీవేత్త కుందుర్తి స్వరాజ్య పద్మజ అభిప్రాయం పడ్డారు. ఆదివారం ఉదయం గుంటూరు సర్వీస్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ సమావేశ మందిరంలో అమరావతి సాహితీమిత్రులు నిర్వహించిన సాహిత్య సభలో ఆమె "డా. జి.వి.కృష్ణారావు నవల "కీలు బొమ్మలు" గురించి సోదాహరణ ప్రసంగం చేశారు. సంస్థ అధ్యక్షులు డా. రావి రంగారావు అధ్యక్షత వహించిన సభలో "అనిసెట్టి సాహిత్య వైభవం" గురించి డా.పి . వి. సుబ్బారావు ప్రసంగిస్తూ అనిసెట్టి అభ్యుదయ దృష్టిని, శాంతి ప్రేమను, విశ్వ కల్యాణ దృష్టిని వివరించారు. పులిచెర్ల సాంబశివరావు కథల సంపుటి "అమ్మ" గురించి డా. సిహెచ్. సుశీలమ్మ మాట్లాడుతూ మానవ అనుబంధాల విలువలకు పులిచెర్ల పెద్ద పీట వేశారని రచయిత కృషిని ప్రశంసించారు. సభలో "ఈ మాసం కవి" గా వర్ధమాన కవి గోలి మధు చదివిన పలు కవితలు సభను రంజింప జేసాయి.. సంస్థ అధ్యక్షులు డా. రావి రంగారావు, కన్వీనర్ పింగళి భాగ్య లక్ష్మి, డా. పాలపర్తి శ్యామలానంద ప్రసాద్ మధును సత్కరించారు. సభలో విశిష్ట అతిథిగా పాల్గొన్న ప్రముఖ నటులు చిట్టినేని లక్ష్మీ నారాయణను సంస్థ పక్షాన డా. రావి రంగారావు, పింగళి భాగ్య లక్ష్మి, పాలపర్తి శ్యామలానంద ప్రసాద్, సర్వీస్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ వ్యవస్థాపకులు డా. టి. సేవకుమార్ ప్రభృతులు ఘనంగా సన్మానించారు. పింగళి భాగ్య లక్ష్మి నిర్వహించిన కవి సమ్మేళనంలో కనగాల జయకుమార్, విజయ లక్ష్మి, వి. సాంబశివరావు, గోలి శాస్త్రి, చంద్రయ్య, మన్నం వెంకట గురువు, రావినూతల కమలకుమారి, లంకా మాధవి, గింజుపల్లి బాపయ్య మొదలైన వారు పాల్గొన్నారు.

కణిక

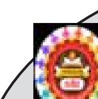

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న

'బుధవారం బాద్షా'

పోటీ ఫలితాలు

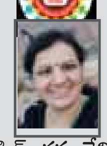

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి

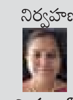

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

(ప్రథమ)

ఒక పాఠం

కలతల కన్నీళ్ళ చట్రంలో
చిక్కుకుని....
దరచేరని
అంతులేని తీరాలను పట్టుకుని...
అడియాసల భయభీతుల
ఆలంభనగా..
నిశీధులతో సమరం చేస్తూ
ఎదురీదానొకనాడు...
తెలియని గాయాలు
మదిలోపల బాధిస్తుంటే..
తెలిసిన సహనాలు
లేపనమై ఓదారుస్తుంటే...
తట్టుకోని కన్నీరు
ఉబికి ఉబికి వచ్చేస్తుంటే...
భయమెరుగక నిలబడుతూ
ఒంటరిగా పోరాడా....
కరడుకట్టిన కాలమేమొ
కసితీరా కాటేస్తే...
నమ్మిన స్నేహాలన్నీ
చిత్రంగా ఎదురుతిరిగితే....
అందరున్న ఒంటరినని
ఎగతాళిగ చూస్తుంటే...
నాకేమని తెగించాను
ధైర్యాన్నే నమ్మాను...
కరిగిన కాలం తలవంచి
ప్రణమిల్లినది...
జోహారంటు ఎదురొచ్చి
చేయందించినది...
వద్దన్న స్నేహాలకి
గుణపాఠమేదొ తెలిసింది...
ఒదిగిన సహనం
నేడు ఎదిగి ఎదిగి శిఖరమైంది....
సమస్యల కాలమంత
గుణపాఠం నేర్పిస్తే...
ఏడ్చిన ఒంటరితనము పిరికితనము
పారద్రోలి...
రాటుదేలిన వజ్రముగా
నను నాకే చూపించినది...
జీవితాన మలుపు ఇదే
నను నాకే అందించినది....

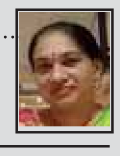

-ఉమామహేశ్వరి యాళ్ళ

నెలవంక మలుపు

అమావాస్య విడిపోగానే
మలుపు తిరిగిన నెలవంక దర్శనం..
చూసే కన్నులకు కమనీయం..
పదహారు కళలతో ఎదుగుతూ
పున్నమి వెలుగులు పంచేందుకు
చేసే ప్రయత్న సంకేతం..!!
మలుపులేని జీవితం మరుభూమితో
సమానమనీ..
నడుం వంచి పని చేస్తేనే..
దినం దినం సుఖమవుతుందనే
సత్యాన్ని తెలియచెబుతూ...
తెల్లని నెలవంక సిగ పువ్వై మెరిసి
శివుని సిగలో దూరింది..
పరిశ్రమే పరమావధి అని తెలిపింది..!!
ప్రతి పక్షపు పదునైన వంకలే
అధికార వర్గానికి మలుపుల చరుపులై..
ప్రగతి బాటలకు పునాదులౌతాయి..
నిద్రలో మునగకుండా..
అప్రమత్తపు ఆనవాళ్ళవుతాయి..!!
వంకర తిరిగిన కొడవలియేకదా..
పంటను కోత కోయించి..
ధాన్యపు కుప్పలు పోయించి
సిరులను పంచి మురిపించేది..
జీవితాన కష్టాల నదిని
ఓర్పుఅనే పడవతో దాటవచ్చనే
అక్షర సత్యాన్ని తెలిపే ప్రయత్నపు
ఒక మలుపు..మానవ జీవితానికి
సుఖదుఃఖాల సూత్రమౌతుంది..!!

-సావిత్రి రంజోల్కర్

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jaw ahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. RNI No.52865/93.
E-mail :netinijam93@gmail.com.